

Mis mõjutab noorte NEET- staatusesse langemist?

Analüüsi aruanne

Tellijä: Haridus- ja Noorteamet

Läbiviija: Kaja Sõstra, Statistikaamet

HARIDUS- JA NOORTEAMET

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Sisukord

Metoodika.....	3
NEET-staatuses noorte registripõhine defineerimine.....	3
Võrdlus noortegarantii tugisüsteemi seire metoodikaga.....	4
NEET-staatusesse langemist mõjutavad tegurid	6
Demograafilised andmed.....	6
Laste olemasolu.....	12
Elukoht.....	13
Vanemad ja perekond.....	14
Haridustee.....	21
Töökogemus.....	27
2021. aasta IV kvartalis NEET-staatuses olnud noorte staatus 2020. ja 2021. aasta IV kvartalis.....	29
Regressioonanalüüs.....	33
Kokkuvõte.....	34
Lisa 1. NEET-staatuse riski iseloomustavad näitajad kohalike omavalitsuste kaupa	35

Metoodika

NEET-staatuses noorte registripõhine defineerimine

NEET on rahvusvaheliselt tuntud termin, mis viitab ühiskonnaelus mitteaktiivsetele noortele, kes ei ole hõivatud ei hariduses, tööturul ega osale ka koolitustel. Akronüüm „NEET” tuleb ingliskeelsete sõnade *not involved in education, employment or training* esitähedest. Sellisel moel ühiskonnaelust kõrvale jäänud noori on oluline süsteemselt toetada, kuna pikemas perspektiivis võib olukord tuua indiviidi tasandil kaasa madala haridustaseme, ahtad võimalused ametiala valikus, madala töötasu, riskikäitumise jmt. Ühiskonna tasandil toob aga elanike majanduslik passiivsus ja riskikäitumine kaasa koormuse sotsiaal- ja tervishoiusüsteemile.¹

NEET staatuses noorte toetamiseks on loodud mitmeid algatusi. Euroopa Komisjon on näiteks juba 2013. aastal loonud noortegarantii algatuse, mida 2020. aastal uuendati² ja mille eesmärk on, et kõik alla 30-aastased noored saaksid töötuks jäämisel või koolist lahkumisel võimalikult kiiresti kvaliteetse tööpakkumise, jätkuõppe võimaluse, õpipoisiõppe- või praktikapakkumise.

Riigid, sh Eesti on mõlemal perioodil noortegarantii rakendamiseks loonud tegevuskava³, mida Eestis rakendavad Sotsiaalministeerium⁴ ja ning Haridus- ja Teadusministeerium.

Ministeeriumite haldusalas viiakse ellu erinevaid noortegarantii tegevusi, seejuures on Haridus- ja Teadusministeeriumi haldusala tegevuste fookuses NEET-staatuses noored vanusvahemikus 15–26-elu aastat, mis on kooskõlas noorsootöö seaduses sätestatud noore vanusepiiriga. Seetõttu on ka käesolevas analüüsis NEET-staatuses noor defineeritud kui 15–26-aastane isik, kes ei tööta, ei õpi ega osale koolitustel, välja arvatud ajateenistuses või institutsioonis viibijad (hooldekodu, asenduskodu, vangla, klooster), puudega ja vähenenud töövõimega isikud. NEET-staatuses noorte kogum on koostatud 2021. aasta IV kvartali seisuga.

NEET-staatuses noorte registripõhiseks defineerimiseks kasutati registripõhise rahva ja eluruumide loenduse (REGREL) jaoks välja töötatud hõiveseisundi tunnuse koostamise metoodikat, mida on NEET definitsiooniga vastavuses kohandatud. REGREL hõiveseisund koostatakse aasta viimase täispika tööädala kohta, kuid NEET-staatuses leidmisel vaadeldi IV kvartalit, et välistada juhuslikud lühiajalised muutused hõiveseisundis. NEET-staatuses definitsiooni jaoks lisati hõiveseisundi arvutusalgoritmile puudega ja vähenenud töövõimega inimeste andmed.

Registritest leiti, kas isik

- oli tööga hõivatud;
- õppis formaalharidussüsteemis;
- viibis ajateenistuses;
- viibis institutsioonis (hooldekodus, asenduskodus, vanglas või kloostri);
- oli puudega või vähenenud töövõimega.

Tööga hõivatuse tunnuse arvutamiseks oli põhiliseks andmeallikaks töötamise register (TÖR). Esmalt leiti TÖR-ist kõik töösuhted, mis kehtisid 2021. aasta IV kvartalis. Neile lisati TÖR-i töösuhete peatamise andmed ja arvutati indikaatorid, mis näitasid, kas töötamine oli peatatud uuringukvartalis ja kas peatamine kestis üle 3 kuu. Pikaajalised peatamised loeti mittetöötamiseks, kui isik ei saanud samal ajal vanemahüvitist. Tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsiooni (TSD) andmetest tehti väljavõtte tõise tulu väljamaksetest ajavahemikus 2021. aasta IV kvartal 2021 ja jaanuar 2022. TSD

¹ Loe lisaks näiteks

Käger, M. jt (2021) Avatud noorsootöö, huvihariduse ja huvitegevuse võimalused noorte, eelkõige tõrjutusriskis noorte, sotsiaalse kaasatuse suurendamiseks ning vajadused nende võimaluste arendamiseks.

Projekti „Noorte sotsiaalne tõrjutus Euroopas: kumulatiivne halvemus, toimetulekustrateegiad ja tõhusad poliitikad (EXCEPT)” raporteid, mis leitavad <https://www.tlu.ee/rasi-toimetiste-esimesed-viis-numbrit-toovad-lugejateni-eesti-keeles-projekti-except-tulemused>

² Euroopa Komisjon. Ettepanek: Nõukogu soovitus töösilla kohta, millega tugevdatakse noortegarantii ja asendatakse nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta. Kättesaadav <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0277&from=EN>

³ Noortegarantii tugevdamise riigisisene tegevuskava perioodiks 2022-2027. Kättesaadav: https://harno.ee/sites/default/files/documents/2022-09/noortegarantii_tugevdamise_tegevuskava_2022-2027.pdf

⁴ Alates 01.07.2023 liikus rakendamine Sotsiaalministeeriumilt Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile.

andmed lingiti TÖR-i andmetega. Hõivatuks loeti kõik isikud, kellel oli vaatlusalusel perioodil TSD väljamakse või kehtiv TÖR kirje.

Ettevõtjate lisamine tööga hõivatute nimekirjale:

1. Ettevõtluskonto omanik loeti tööga hõivatuks, kui ettevõtluskontole oli laekunud tasu vaatlusaasta IV kvartalis ja tasu suurus kuu kohta oli vähemalt võrdne 2021. aasta elatusmiinimumiga.
2. Füüsilise isiku tuludeklaratsiooni e-vormi esitaja loeti tööga hõivatuks, kui vähemalt ühes järgmistest tululiikidest oli nullist erinev tulu: tulu ettevõtlusest, tulu põllumajandusest või tulu metsa müügist.
3. Äriühingutes osalenud isik loeti tööga hõivatuks juhul, kui isiku roll äriühingus oli vähemalt üks järgmistest: asutaja, asutaja (sissemakseta), osanik, aktsionär, ettevõtja, esindama volitatud usaldusosanik, juhatuse ainuliige, juhatuse esimees, juhatuse liige (juhataja), juhatuse liige, täisosanik, usaldusosanik, filiaali juhataja; isikul oli äriühingus vähemalt 50% osalus (aktsiad või osakud); isikule maksti vaatlusaasta jooksul dividende summas, mis oli vähemalt võrdne sama aasta 12-kordse töötasu alammääraga.

Õpingute andmete allikaks oli Eesti hariduse infosüsteem: 31.12.2021 seisuga üld-, kutse- või kõrghariduse õppurid.

Ajateenistuse andmete allikaks oli kaitseväekohustuslaste register: 2021. aasta IV kvartali ajateenistuses või asendusteenistuses viibinud.

Institutsiooni andmete allikaks oli rahvastikuregistri viibimiskoha aadress 01.01.2022 seisuga.

Puude ja vähenenud töövõime allikateks oli Sotsiaalkindlustusameti infosüsteem (puue, töövõimetuspensioni määramine) ja Töötukassa töövõime hindamise ja töövõimetoetuse andmekogu (puudev ja osaline töövõime) 31.12.2021 seisuga.

Töötukassa registreeritud töötute andmeid ei kasutatud, sest kui noor ei tööta ega õpi, siis ta on NEET-staatuses olenemata sellest, kas ta on registreeritud töötu või mitte.

NEET-staatuses noorte leidmiseks kasutati rahva- ja eluruumide loendusest kõikide 15–26-aastaste noorte kogumit seisuga 31.12.2021. NEET-staatuses olevaks loeti need noored, kes ei kuulunud ühtegi eelpool olnud loetelus toodud rühma.

Võrdlus noortegarantii tugisüsteemi seire metoodikaga

Nagu mainitud, rakendatakse Eestis Sotsiaalkindlustusameti⁵ juhtimisel noortegarantii tugisüsteemi (NGTS), mis koosneb kahes osast: IT-süsteemist ja juhtumikorraldusest. NGTS on suunatud 16–29-aastastele noortele toetamaks neid haridusteele naasmisel ja/või tööturule jõudmisel. Kuna enamikele omavalitsustele on NGTS-i raames koostatud NEET-staatuses noorte seireandmed kasutamiseks kättesaadavad, siis peame oluliseks tuua välja selle analüüsi ja NGTS-i seireandmete loomise erisused.

NGTS-is on IT-süsteemina kasutusel sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregister (STAR), mille kaudu saab omavalitsuse noortega tegelev spetsialist kord kvartalis infot piirkonna mitteõppivatest ja -töötavatest noortest. Nimekirja loomiseks saadakse andmeid noorte kohta järgmistest riiklikest andmekogudest:

- 1) Siseministerium – rahvastikuregister
- 2) Haridus- ja Teadusministerium – Eesti hariduse infosüsteem
- 3) Maksu- ja Tolliamet – töötamise register ja maksukohuslaste register
- 4) Töötukassa – töötuna ja tööotsijana arvel olevate isikute ning tööturuteenuste osutamise register ja töövõimetoetuse andmekogu
- 5) Sotsiaalkindlustusamet – riiklik pensionikindlustuse register ja STAR
- 6) Kaitseressursside amet – kaitseväekohustuslaste register
- 7) Justiitsministerium – riiklike kinnipeetavate, karistusjärgselt kinnipeetavate, arestialuste ja vahistatute register

⁵ Alates 01.07.2023 rakendatakse NGTS-i Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi ja Sotsiaalkindlustusameti juhtimisel.

Välisdamise meetodil luuakse nimekiri noortest, kes vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

- 1) ei õpi;
- 2) ei tööta;
- 3) ei ole töötuna arvel;
- 4) ei ole tuvastatud puuduvat töövõimet ega üle 80-protsendilist töövõime kaotust;
- 5) ei saa töötamise toetamise teenust;
- 6) ei tegele ettevõtlusega;
- 7) ei saa hüvitist alla pooleteiseaastase lapse kasvatamise eest;
- 8) ei kanna vangistust ega eelvangistust;
- 9) ei viibi asendus- ega kaitseväeteenistuses.

Käesoleva analüüsi tulemused võivad KOV-iti erineda NGTS-i raames loodud seireandmete tulemustest järgmiste meetodika erinevuste tõttu:

- 1) rahvastikuregistri asemel on siinses analüüsis kasutatud residentsuse indeksi meetodika abil leitud residentide nimekirja, mis välistab osaliselt isikud, kes on rahvastikuregistrilt teavitamata Eestist lahkunud;
- 2) töötuna registreeritud noored on loetud käesolevas analüüsis NEET-staatuses olevaks, sest nad ei õpi ega tööta ja Töötukassas töötuna registreeritud olemine ei taga veel töökoha saamist;
- 3) noortegarantii tugisüsteemi seireandmed hõlmavad 16–29-aastaste vanuserühma, käesolevas uuringus on vaadeldud 15–26-aastaste vanusrühma, mis kattub noortevaldkonna sihtrühma vanusevahemikuga.

Käesolev analüüs ei sisalda Ukraina sõjapõgenikke, sest sõjapõgenikud hakkasid Eestisse saabuma 2022. aasta märtsis.

NEET-staatusesse langemist mõjutavad tegurid

Demograafilised andmed

Demograafilistest näitajatest vaatlesime noorte sugu, vanust, kodakondsust, rahvust, emakeelt, sünniriiki ja põlisust.

NEET-staatuses noori oli 2021. aasta IV kvartalis kokku 18 144, neist kõige suurem osa kuulus 24–26-aastaste vanuserühma (tabel 1). Käesoleva analüüsi eesmärk on näidata, millistel noortel on suurem tõenäosus ehk risk sattuda NEET-staatusesse. NEET-staatusesse sattumise riski mõõdeti NEET-staatuses noorte osatähtsuse alusel vastavas rühmas. Näiteks oli vene rahvusest noorte hulgas NEET-staatuse osatähtsus kõrgem kui eesti rahvusest noorte hulgas. Järelikult oli vene rahvusest noorte NEET-staatusesse sattumise risk kõrgem võrreldes eesti rahvusest noortega.

Noori analüüsiti neljas vanuserühmas, sest vanuses 15–26 läbivad noored mitmeid olulisi eluetappe, mis mõjutavad nende edasisi valikuid ja ka NEET-staatusesse sattumise põhjused võivad olla erinevad.

- Kõige nooremad, 15–17-aastased on enamuses alles omandamas põhiharidust ja teevad haridustee jätkamisega seotud valikuid
- 18–20-aastased omandavad keskhariduse või kutsehariduse ning jätkavad haridusteed kõrgkoolis või alustavad tööturul.
- 21–24-aastased alustavad iseseisvat elu, õpivad kõrgkoolis ja jõuavad esimese kraadini või omandavad kutsehariduse ja/või alustavad töötamist.
- Kõige vanem vanuserühm, 24–26-aastased, on enamuses juba haridustee lõpetanud või seda lõpetamas, paljud on loonud pere ja elavad enamasti iseseisvalt ning on sisenenud tööturule.

Kui võrrelda NEET-staatusesse sattumise riski noore päritolu järgi, siis näitavad kodakondsus, sünniriik, emakeel, rahvus ja põlisus (tabelid 2–6), et suurem NEET-staatusesse sattumise risk oli välispäritolu noortel. Kodakondsuse järgi oli kõige madalam NEET-staatusesse sattumise risk Eesti kodakondsusega noortel ja kõrgeim muu kodakondsuse korral. Vene ja Ukraina⁶ kodanike risk oli ligikaudne võrdne kõigis vanuserühmades ja madalam muu kodakondsusega noorte riskist. NEET-staatusesse sattumise risk oli ligi kaks korda kõrgem muu emakeelega ja muust rahvusest noortel võrreldes eestikeelsete noortega. Tabelites 2, 3 ja 5 esitatud riigid on valitud tingimusel, et Eestis elab vähemalt 1000 selle kodakondsusega isikut, vanuserühmas 15–26 on riikide valiku tingimuseks vähemalt 200 isikut.

⁶ Analüüs on läbi viidud enne Ukraina vastase sõja algust ja siin markeeritud Ukraina kodakondsusega noored on Eestisse tulnud enne sõja puhkemist.

Tabel 1. 15–26-aastased noored NEET-staatuse järgi

Sugu	Vanus	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET-staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET-staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
Naised	15	144	6764	6908	2,1	97,9	100,0
	16	238	6406	6644	3,6	96,4	100,0
	17	284	6254	6538	4,3	95,7	100,0
	18	300	5907	6207	4,8	95,2	100,0
	19	777	5426	6203	12,5	87,5	100,0
	20	879	5081	5960	14,7	85,3	100,0
	21	983	5206	6189	15,9	84,1	100,0
	22	842	5141	5983	14,1	85,9	100,0
	23	950	4932	5882	16,2	83,8	100,0
	24	924	5028	5952	15,5	84,5	100,0
	25	1091	5350	6441	16,9	83,1	100,0
	26	1043	5397	6440	16,2	83,8	100,0
	Kokku		8455	66 892	75 347	11,2	88,8
Mehed	15	124	7320	7444	1,7	98,3	100,0
	16	234	6959	7193	3,3	96,7	100,0
	17	360	6462	6822	5,3	94,7	100,0
	18	418	5917	6335	6,6	93,4	100,0
	19	987	5307	6294	15,7	84,3	100,0
	20	1080	5246	6326	17,1	82,9	100,0
	21	1097	5600	6697	16,4	83,6	100,0
	22	1033	5236	6269	16,5	83,5	100,0
	23	996	5246	6242	16,0	84,0	100,0
	24	1091	5430	6521	16,7	83,3	100,0
	25	1149	5761	6910	16,6	83,4	100,0
	26	1120	5766	6886	16,3	83,7	100,0
	Kokku		9689	70 250	79 939	12,1	87,9
Naised ja mehed	15	268	14 084	14 352	1,9	98,1	100,0
	16	472	13 365	13 837	3,4	96,6	100,0
	17	644	12 716	13 360	4,8	95,2	100,0
	18	718	11 824	12 542	5,7	94,3	100,0
	19	1764	10 733	12 497	14,1	85,9	100,0
	20	1959	10 327	12 286	15,9	84,1	100,0
	21	2080	10 806	12 886	16,1	83,9	100,0
	22	1875	10 377	12 252	15,3	84,7	100,0
	23	1946	10 178	12 124	16,1	83,9	100,0
	24	2015	10 458	12 473	16,2	83,8	100,0
	25	2240	11 111	13 351	16,8	83,2	100,0
	26	2163	11 163	13 326	16,2	83,8	100,0
	KOKKU		18 144	137 142	155 286	11,7	88,3

Silma paistis Euroopa Liidu riikidest pärit noorte kõrge NEET-staatusesse sattumise risk. Siin võib üheks põhjuseks olla, et ajutiselt õppimiseks või töötamiseks Eestisse saabunud noored ei ole oma Eestist lahkumist rahvastikuregistris registreerinud. Residentsuse indeksiga arvatakse isikud residentide hulgast välja, kui kahe aasta jooksul ei ole olnud piisavalt aktiivsuse märke erinevates registrites⁷. Teine põhjus võib olla välisüliõpilaste andmete madal kvaliteet Eesti hariduse infosüsteemis (EHIS). Suurel osal välisüliõpilastest puudub EHIS-es isikukood. Seetõttu ei ole võimalik kindlaks teha, et isik tegelikult õpib Eestis ega kuulu NEET-staatuses noorte hulka.

⁷ Residentsuse indeksi rakendamine rahvastikustatistikas

Tabel 2. 15–26-aastased noored kodakondsuse järgi, 31.12.2021.

Vanuse- rühm	Kodakondsus	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	Eesti	1114	38 594	39 708	2,8	97,2	100,0
	Vene	113	1033	1146	9,9	90,1	100,0
	Ukraina	32	180	212	15,1	84,9	100,0
	Muu	125	358	483	25,9	74,1	100,0
	Kokku	1384	40 165	41 549	3,3	96,7	100,0
18–20	Eesti	3761	31 354	35 115	10,7	89,3	100,0
	Vene	181	876	1057	17,1	82,9	100,0
	Ukraina	34	153	187	18,2	81,8	100,0
	Muu	465	501	966	48,1	51,9	100,0
	Kokku	4441	32 884	37 325	11,9	88,1	100,0
21–23	Eesti	4205	29 114	33 319	12,6	87,4	100,0
	Vene	223	844	1067	20,9	79,1	100,0
	Ukraina	97	253	350	27,7	72,3	100,0
	Muu	1376	1150	2526	54,5	45,5	100,0
	Kokku	5901	31 361	37 262	15,8	84,2	100,0
24–26	Eesti	4570	29 271	33 841	13,5	86,5	100,0
	Vene	296	969	1265	23,4	76,6	100,0
	Ukraina	181	513	694	26,1	73,9	100,0
	Muu	1371	1979	3350	40,9	59,1	100,0
	Kokku	6418	32 732	39 150	16,4	83,6	100,0
15–26	Eesti	13 650	128 333	141 983	9,6	90,4	100,0
	Soome	329	556	885	37,2	62,8	100,0
	Prantsusmaa	468	114	582	80,4	19,6	100,0
	Saksamaa	520	133	653	79,6	20,4	100,0
	Läti	235	405	640	36,7	63,3	100,0
	Venemaa	813	3722	4535	17,9	82,1	100,0
	Ukraina	344	1099	1443	23,8	76,2	100,0
	Määratlemata	87	450	537	16,2	83,8	100,0
	Muu	1698	2330	4028	42,2	57,8	100,0
	KOKKU	18 144	137 142	155 286	11,7	88,3	100,0

Tabel 3. 15–26-aastased noored emakeele järgi, 31.12.2021.

Vanuse- rühm	Emakeel	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	eesti	618	29 630	30 248	2,0	98,0	100,0
	muu	766	10 535	11 301	6,8	93,2	100,0
	Kokku	1384	40 165	41 549	3,3	96,7	100,0
18–20	eesti	2492	23 999	26 491	9,4	90,6	100,0
	muu	1949	8885	10 834	18,0	82,0	100,0
	Kokku	4441	32 884	37 325	11,9	88,1	100,0
20–23	eesti	2915	22 753	25 668	11,4	88,6	100,0
	muu	2986	8608	11 594	25,8	74,2	100,0
	Kokku	5901	31 361	37 262	15,8	84,2	100,0
24–26	eesti	3348	23 582	26 930	12,4	87,6	100,0
	muu	3070	9150	12 220	25,1	74,9	100,0
	Kokku	6418	32 732	39 150	16,4	83,6	100,0
15–26	eesti	9373	99 964	109 337	8,6	91,4	100,0
	soome	226	497	723	31,3	68,7	100,0
	prantsuse	504	140	644	78,3	21,7	100,0
	saksa	574	144	718	79,9	20,1	100,0
	vene	5323	32 984	38 307	13,9	86,1	100,0
	ukraina	155	656	811	19,1	80,9	100,0
	teadmata	311	261	572	54,4	45,6	100,0
	muu	1678	2496	4174	40,2	59,8	100,0
	KOKKU	18 144	137 142	155 286	11,7	88,3	100,0

Tabel 4. 15–26-aastased noored rahvuse järgi, 31.12.2021.

Vanuse- rühm	Rahvus	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	eestlane	694	30 785	31 479	2,2	97,8	100,0
	muu	690	9380	10 070	6,9	93,1	100,0
	Kokku	1384	40 165	41 549	3,3	96,7	100,0
18–20	eestlane	2722	25 340	28 062	9,7	90,3	100,0
	muu	1719	7544	9263	18,6	81,4	100,0
	Kokku	4441	32 884	37 325	11,9	88,1	100,0
21–23	eestlane	3159	24 061	27 220	11,6	88,4	100,0
	muu	2742	7300	10 042	27,3	72,7	100,0
	Kokku	5901	31 361	37 262	15,8	84,2	100,0
24–26	eestlane	3565	24 728	28 293	12,6	87,4	100,0
	muu	2853	8004	10 857	26,3	73,7	100,0
	Kokku	6418	32 732	39 150	16,4	83,6	100,0
15–26	eestlane	10 140	104 914	115 054	8,8	91,2	100,0
	muu	8004	32 228	40232	19,9	80,1	100,0
	Kokku	18 144	137 142	155 286	11,7	88,3	100,0

Tabel 5. 15–26 aastased noored sünniriigi järgi, 31.12.2021.

Vanuse- rühm	Sünniriik	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	Eesti	1080	39 120	40 200	2,7	97,3	100,0
	Venemaa	73	227	300	24,3	75,7	100,0
	Ukraina	26	176	202	12,9	87,1	100,0
	Soome	17	85	102	16,7	83,3	100,0
	Muu	188	557	745	25,2	74,8	100,0
	Kokku		1384	40 165	41 549	3,3	96,7
18–20	Eesti	3812	31 779	35 591	10,7	89,3	100,0
	Venemaa	83	292	375	22,1	77,9	100,0
	Ukraina	34	139	173	19,7	80,3	100,0
	Soome	29	97	126	23,0	77,0	100,0
	Muu	483	577	1060	45,6	54,4	100,0
	Kokku		4441	32 884	37 325	11,9	88,1
20–23	Eesti	4320	29 660	33 980	12,7	87,3	100,0
	Venemaa	126	342	468	26,9	73,1	100,0
	Ukraina	97	236	333	29,1	70,9	100,0
	Soome	76	270	346	22,0	78,0	100,0
	Muu	1282	853	2135	60,0	40,0	100,0
	Kokku		5901	31 361	37 262	15,8	84,2
24–26	Eesti	4660	29 824	34 484	13,5	86,5	100,0
	Venemaa	226	522	748	30,2	69,8	100,0
	Ukraina	188	507	695	27,1	72,9	100,0
	Soome	224	272	496	45,2	54,8	100,0
	Muu	1120	1607	2727	41,1	58,9	100,0
	Kokku		6418	32 732	39 150	16,4	83,6
15–26	Eesti	13 872	130 383	144 255	9,6	90,4	100,0
	Venemaa	508	1383	1891	26,9	73,1	100,0
	Ukraina	345	1058	1403	24,6	75,4	100,0
	Soome	346	724	1070	32,3	67,7	100,0
	Aserbaidžaan	30	207	237	12,7	87,3	100,0
	Valgevene	49	161	210	23,3	76,7	100,0
	Prantsusmaa	460	129	589	78,1	21,9	100,0
	Saksamaa	540	218	758	71,2	28,8	100,0
	Itaalia	228	118	346	65,9	34,1	100,0
	Läti	213	362	575	37,0	63,0	100,0
	Hispaania	205	98	303	67,7	32,3	100,0
	Ameerika						
	Ühendriigid	98	207	305	32,1	67,9	100,0
	Muu	1250	2094	3344	37,4	62,6	100,0
KOKKU		18 144	137 142	155 286	11,7	88,3	100,0

Tabelis 6 on toodud NEET-noorte jaotus põlisuse järgi. Üldise definitsiooni kohaselt moodustavad põlisrahvastiku Eestis alaliselt elavad inimesed, kelle vähemalt üks vanematest ja vähemalt üks vanavanematest on sündinud Eestis. Välispäritolu rahvastiku moodustavad Eestis alaliselt elavad inimesed, kes ei kuulu põlisrahvastiku hulka. Välispäritolu rahvastik on jaotatud esimeseks, teiseks ja kolmandaks põlvkonnaks vastavalt isiku enda, tema vanemate ja/või vanavanemate sünniriigile. Esimene põlvkond on isikud, kes ise ja kelle vanemad on sündinud välismaal. Teine põlvkond on isikud, kes ise on sündinud Eestis, aga kelle vanemad on sündinud välismaal. Kolmas põlvkond on isikud, kelle vanematest vähemalt üks on sündinud Eestis, aga kelle kõik vanavanemad on sündinud välismaal. Kolmanda põlvkonna korral ei ole isiku enda sünnikoht oluline.

Kõige madalam NEET-staatusesse sattumise risk oli põlisrahvastiku noortel ja kõige kõrgem esimese põlvkonna välispäritolu rahvastikul. Eriti kõrge oli risk vanuserühmas 21–23, kus üle poole esimese põlvkonna sisserändajatest olid NEET-staatuses noored. Teise ja kolmanda põlvkonna sisserändajatel oli NEET-staatusesse sattumise risk peaaegu võrdne, erinedes mõnevõrra rohkem ainult 15–17-aastaste vanuserühmas.

Tabel 6. 15–26-aastased noored põlisuse järgi, 31.12.2021*⁸

Vanuse- rühm	Põlisus	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	Põliselanik	956	35 933	36 889	2,6	97,4	100,0
	I põlvkond	190	546	736	25,8	74,2	100,0
	II põlvkond	74	726	800	9,3	90,8	100,0
	III põlvkond	162	2944	3106	5,2	94,8	100,0
	Kokku	1382	40 149	41 531	3,3	96,7	100,0
18–20	Põliselanik	3279	28 520	31 799	10,3	89,7	100,0
	I põlvkond	526	736	1262	41,7	58,3	100,0
	II põlvkond	156	831	987	15,8	84,2	100,0
	III põlvkond	476	2783	3259	14,6	85,4	100,0
	Kokku	4437	32 870	37 307	11,9	88,1	100,0
21–23	Põliselanik	3690	26 363	30 053	12,3	87,7	100,0
	I põlvkond	1503	1457	2960	50,8	49,2	100,0
	II põlvkond	176	875	1051	16,7	83,3	100,0
	III põlvkond	523	2657	3180	16,4	83,6	100,0
	Kokku	5892	31 352	37 244	15,8	84,2	100,0
24–26	Põliselanik	3968	26 323	30 291	13,1	86,9	100,0
	I põlvkond	1658	2653	4311	38,5	61,5	100,0
	II põlvkond	225	1045	1270	17,7	82,3	100,0
	III põlvkond	548	2693	3241	16,9	83,1	100,0
	Kokku	6399	32 714	39 113	16,4	83,6	100,0
15–26	Põliselanik	11 893	117 139	129 032	9,2	90,8	100,0
	I põlvkond	3877	5392	9269	41,8	58,2	100,0
	II põlvkond	631	3477	4108	15,4	84,6	100,0
	III põlvkond	1709	11 077	12 786	13,4	86,6	100,0
	Kokku	18 110	137 085	155 195	11,7	88,3	100,0

⁸ Tabelis on esindatud ainult need noored, kelle põlisus oli teada.

Laste olemasolu

Käesolevas analüüsis on vastavalt rahvaloenduse hõiveseisundi definitsioonile lapsehoolduspuhkusel olevad emad ja isad loetud hõivatuteks vanemahüvitise saamise perioodi ajal, juhul kui nad enne lapse sündi töötasid. NEET-staatusesse on arvestatud emad ja isad, kes ei töötanud enne lapse sündi või kes töötasid enne lapse sündi, aga kelle vanemahüvitise periood on lõppenud. Kui vanem ei töötanud, aga õppis enne lapse sündi ja on õpingud katkestanud lapsehoolduspuhkuse ajaks, siis loetakse ta NEET-staatuses noorte hulka.

Väga noored emad ei ole sageli jõudnud enne lapse sündi töötada ja arvatakse seetõttu NEET-staatuses noorte hulka. Samuti need noored emad, kes ei soovi lapse 1,5-aastaseks saamisel tööle tagasi minna või kes ei saa seda teha, sest puudub sobiv lapsehoiuteenus.

Noorelt emaks saamine oli seotud eriti kõrge NEET-staatuses riskiga vanuserühmas 15–23 aastat (tabel 7). Esimese lapse sünnitamise keskmine vanus oli NEET-staatuses noortel mitte-NEET noortest 0,6 aastat madalam, samuti oli NEET-staatuses noortel keskmine laste arv suurem, mis tähendab, et noorelt emaks saamine ja mitu last võivad mõjutada noore tööturul või haridusest eemale jäämist.

Tabel 7. 15–26-aastased naised laste olemasolu järgi, 31.12.2021

Vanuse- rühm	Laste olemasolu	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	ei ole lapsi	651	19 388	20 039	3,2	96,8	100,0
	on lapsi	15	36	51	29,4	70,6	100,0
	Kokku	666	19 424	20 090	3,3	96,7	100,0
18–20	ei ole lapsi	1742	16 133	17 875	9,7	90,3	100,0
	on lapsi	214	281	495	43,2	56,8	100,0
	Kokku	1956	16 414	18 370	10,6	89,4	100,0
20–23	ei ole lapsi	2223	13 993	16 216	13,7	86,3	100,0
	on lapsi	552	1286	1838	30,0	70,0	100,0
	Kokku	2775	15 279	18 054	15,4	84,6	100,0
24–26	ei ole lapsi	2025	12 269	14 294	14,2	85,8	100,0
	on lapsi	1033	3506	4539	22,8	77,2	100,0
	Kokku	3058	15 775	18 833	16,2	83,8	100,0
15–26	ei ole lapsi	6641	61 783	68 424	9,7	90,3	100,0
	on lapsi	1814	5109	6923	26,2	73,8	100,0
	Kokku	8455	66 892	75 347	11,2	88,8	100,0
Keskmine vanus esimese lapse sünnitamisel		20,27	20,84	20,69			
Keskmine laste arv		1,46	1,30	1,35			

Elukoht

NEET-staatusesse sattumist analüüsiti ka noore elukoha ehk asustuse tüübi tunnuse järgi. Analüüsiks kasutati kolme asustuse tüüpi – linn, väikelinn ja maa. Asulate jaotamisel kasutati meetodikat, mis seisneb Eesti katmises mõttelise 500 × 500 meetrise võrega. Tekkinud ruudud moodustavad klastrid, mis jaotatakse sõltuvalt rahvaarvust ja rahvastiku tihedusest Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikatsiooni alusel. Näiteks eeldatakse, et linnalises klastris elab vähemalt 5000 inimest tihedusega enam kui 1000 inimest km² kohta. Klasteritele n-ö asetatakse peale Eesti asustusüksuste kaart ning domineeriv klasteritüüp asustusüksuse piirides omistatakse asustusüksusele. Rohkem saab meetodi kohta lugeda [Statistikaameti lehel](#).

NEET-staatuses noorte probleem oli suurem linnalistes asulates (tabel 8). Detailsemad andmed elukoha kohaliku omavalitusüksuse järgi on esitatud lisas 1. Kõrgem NEET-staatuses noorte osatähtsus oli Maardu linnas, Tallinnas, Kohtla-Järve linnas, Lüganuse vallas, Narva linnas, Narva-Jõesuu linnas, Vormsi vallas, Muhu vallas, Ruhnu vallas ja Valga vallas. Siinkohal on oluline teadvustada, et väikesaared Vormsi, Muhu ja Ruhnu on väikese rahvaarvuga, mille tõttu ka väike arv NEET-staatuses noori võib anda kõrge osatähtsuse. Loetletud linnades ja Valga vallas oli peamiseks NEET-staatust suurendavaks teguriks mitte-eestlaste suur osakaal rahvastikust.

Tabel 8. 15–26-aastased noored elukoha asustuse tüübi järgi, 31.12.2021

Vanuse- rühm	Asustuse tüübi	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	Linn	956	23 315	24 271	3,9	96,1	100,0
	Väikelinn	325	12 365	12 690	2,6	97,4	100,0
	Maa	103	4485	4588	2,2	97,8	100,0
	Kokku	1384	40 165	41 549	3,3	96,7	100,0
18–20	Linn	2817	18 861	21 678	13,0	87,0	100,0
	Väikelinn	1293	10 707	12 000	10,8	89,2	100,0
	Maa	331	3316	3647	9,1	90,9	100,0
	Kokku	4441	32 884	37 325	11,9	88,1	100,0
21–23	Linn	4074	18 100	22 174	18,4	81,6	100,0
	Väikelinn	1469	10 357	11 826	12,4	87,6	100,0
	Maa	358	2904	3262	11,0	89,0	100,0
	Kokku	5901	31 361	37 262	15,8	84,2	100,0
24–26	Linn	4383	19 989	24 372	18,0	82,0	100,0
	Väikelinn	1608	9959	11 567	13,9	86,1	100,0
	Maa	427	2784	3211	13,3	86,7	100,0
	Kokku	6418	32 732	39 150	16,4	83,6	100,0
15–26	Linn	12 230	80 265	92 495	13,2	86,8	100,0
	Väikelinn	4695	43 388	48 083	9,8	90,2	100,0
	Maa	1219	13 489	14 708	8,3	91,7	100,0
	Kokku	18 144	137 142	155 286	11,7	88,3	100,0

Vanemad ja perekond

Registrite ja rahvaloenduste põhjal on võimalik noore andmetele lisada ka tema vanemate ja perekonna andmed, et vaadata, kuidas päritolupere on mõjutanud lapse NEET-staatusesse sattumist. Kasutati kahe rahvaloenduse andmeid: REL 2011 ja 2021. Teadmata jäi vanemate ja perekonna info esimese põlve sisserändajatel, kelle kohta rahvaloenduses ja registrites on andmed puudulikud.

Vanemate haridustaseme mõju vaadati kõrgeima haridustasemega vanema järgi. Analüüs näitab, et vanemate haridustase mõjutas vähesel määral NEET-staatusesse sattumise riski. Kui mõlema või ühe teadaoleva vanema haridus oli põhiharidus või madalam, siis oli noore NEET-staatusesse sattumise risk mõnevõrra kõrgem kui kesk- või kõrgharidusega vanemate puhul (tabel 9). Siiski oli erinevus liiga väike, et kinnitada vanemate haridustaseme olulist mõju NEET-staatusesse sattumise riskile.

Tabel 9. 15–26-aastaste noorte ema ja isa kõrgeim lõpetatud haridusaste, 31.12.2021

Vanuse- rühm	Vanemate haridustase (erinevate hariduste korral arvestati kõrgeimat)	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	I taseme haridus	192	5097	5289	3,6	96,4	100,0
	II taseme haridus	530	20 969	21 499	2,5	97,5	100,0
	III taseme haridus	451	13 690	14 141	3,2	96,8	100,0
	Vanemate haridus teadmata ⁹	211	409	620	34,0	66,0	100,0
	Kokku	1384	40 165	41 549	3,3	96,7	100,0
18–20	I taseme haridus	601	4133	4734	12,7	87,3	100,0
	II taseme haridus	2086	17 443	19 529	10,7	89,3	100,0
	III taseme haridus	1195	10 494	11 689	10,2	89,8	100,0
	Vanemate haridus teadmata ¹	559	814	1373	40,7	59,3	100,0
	Kokku	4441	32 884	37 325	11,9	88,1	100,0
20–23	I taseme haridus	611	3652	4263	14,3	85,7	100,0
	II taseme haridus	2357	16 278	18 635	12,6	87,4	100,0
	III taseme haridus	1291	9592	10 883	11,9	88,1	100,0
	Vanemate haridus teadmata ¹	1642	1839	3481	47,2	52,8	100,0
	Kokku	5901	31 361	37 262	15,8	84,2	100,0
24–26	I taseme haridus	608	3204	3812	15,9	84,1	100,0
	II taseme haridus	2629	16 841	19 470	13,5	86,5	100,0
	III taseme haridus	1327	9367	10 694	12,4	87,6	100,0
	Vanemate haridus teadmata ¹	1854	3320	5174	35,8	64,2	100,0
	Kokku	6418	32 732	39 150	16,4	83,6	100,0
15–26	I taseme haridus	2012	16 086	18 098	11,1	88,9	100,0
	II taseme haridus	7602	71 531	79 133	9,6	90,4	100,0
	III taseme haridus	4264	43 143	47 407	9,0	91,0	100,0
	Vanemate haridus teadmata ¹	4266	6382	10 648	40,1	59,9	100,0
	Kokku	18 144	137 142	155 286	11,7	88,3	100,0

⁹ Vanemate haridus on teadmata enamasti juhul, kui tegemist on esimese põlvkonna välispäritolu noorega, kelle vanemad ei ela Eestis

I tase – alusharidus, algharidus (praeguse põhikooli 6 klassi), põhihariduse nõudeta kutseharidus, põhiharidus, kutseharidus koos põhihariduse omandamisega ja kutseharidus põhihariduse baasil;

II tase – üldkeskharidus, kutsekeskharidus, kutseharidus keskhariduse baasil;

III tase – keskeriharidus keskhariduse baasil, bakalaureus, rakenduskõrgharidus, magister, doktor

Vanemate hõiveseisundit on vaadeldud 2021. aasta rahvaloenduse andmetel. Analüüs näitas, et vanemate hõiveseisundil oli mõju NEET-staatusesse sattumise riskile (tabel 10). Kui kumbki vanem või üks teadaolev vanem ei töötanud, siis oli ka noore NEET-staatusesse sattumise risk kõrgem, kui töötava(te) vanema(te) puhul.

Tabel 10. 15–26-aastaste noorte ema ja isa hõiveseisund, 31.12.2021

Vanuse- rühm	Vanemate hõivesesund	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	Mõlemad töötavad	328	24 103	24 431	1,3	98,7	100,0
	Üks vanematest töötab	268	8384	8652	3,1	96,9	100,0
	Kumbki vanem ei tööta	150	1348	1498	10,0	90,0	100,0
	Üks vanematest töötab, teise hõiveseisund teadmata	202	4599	4801	4,2	95,8	100,0
	Üks vanematest ei tööta, teise hõiveseisund teadmata	300	1450	1750	17,1	82,9	100,0
	Vanemate hõiveseisund teadmata	136	281	417	32,6	67,4	100,0
	Kokku	1384	40 165	41 549	3,3	96,7	100,0
18–20	Mõlemad töötavad	1729	18 197	19 926	8,7	91,3	100,0
	Üks vanematest töötab	868	6536	7404	11,7	88,3	100,0
	Kumbki vanem ei tööta	220	1007	1227	17,9	82,1	100,0
	Üks vanematest töötab, teise hõiveseisund teadmata	734	4951	5685	12,9	87,1	100,0
	Üks vanematest ei tööta, teise hõiveseisund teadmata	394	1484	1878	21,0	79,0	100,0
	Vanemate hõivesesund teadmata	496	709	1205	41,2	58,8	100,0
	Kokku	4441	32 884	37 325	11,9	88,1	100,0
20–23	Mõlemad töötavad	1895	15 843	17 738	10,7	89,3	100,0
	Üks vanematest töötab	1027	5927	6954	14,8	85,2	100,0
	Kumbki vanem ei tööta	227	992	1219	18,6	81,4	100,0
	Üks vanematest töötab, teise hõiveseisund teadmata	815	5358	6173	13,2	86,8	100,0
	Üks vanematest ei tööta, teise hõiveseisund teadmata	347	1518	1865	18,6	81,4	100,0
	Vanemate hõivesesund teadmata	1590	1723	3313	48,0	52,0	100,0
	Kokku	5901	31 361	37 262	15,8	84,2	100,0
24–26	Mõlemad töötavad	1893	15 053	16 946	11,2	88,8	100,0

Vanuse- rühm	Vanemate hõivesesund	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
	Üks vanematest töötab	1013	6018	7031	14,4	85,6	100,0
	Kumbki vanem ei tööta	257	1038	1295	19,8	80,2	100,0
	Üks vanematest töötab, teise hõiveseisund teadmata	1030	5720	6750	15,3	84,7	100,0
	Üks vanematest ei tööta, teise hõiveseisund teadmata	411	1714	2125	19,3	80,7	100,0
	Vanemate hõivesesund teadmata	1814	3189	5003	36,3	63,7	100,0
	Kokku	6418	32 732	39 150	16,4	83,6	100,0
15–26	Mõlemad töötavad	5845	73 196	79 041	7,4	92,6	100,0
	Üks vanematest töötab	3176	26 865	30 041	10,6	89,4	100,0
	Kumbki vanem ei tööta	854	4385	5239	16,3	83,7	100,0
	Üks vanematest töötab, teise hõiveseisund teadmata	2781	20 628	23 409	11,9	88,1	100,0
	Üks vanematest ei tööta, teise hõiveseisund teadmata	1452	6166	7618	19,1	80,9	100,0
	Vanemate hõivesesund teadmata	4036	5902	9938	40,6	59,4	100,0
	Kokku	18 144	137 142	155 286	11,7	88,3	100,0

Niisamuti ilmnis NEET-staatuse seos vanema rahvusega. Kui vähemalt üks noore vanem oli eestlane, siis oli NEET-staatusesse sattumise risk madalam. Eriti kõrge NEET-staatusesse sattumise risk oli mitte-eestlasest vanema lapsel, kui teise vanema rahvus oli teadmata (tabel 11).

Tabel 11. Ema ja isa rahvused, 31.12.2021

Vanuse- rühm	Vanemate rahvus	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	Mõlemad vanemad eestlased	373	24 077	24 450	1,5	98,5	100,0
	Üks vanem eestlane, teine muust rahvusest	94	2564	2658	3,5	96,5	100,0
	Mõlemad vanemad muust rahvusest	269	7173	7442	3,6	96,4	100,0
	Üks vanem eestlane, teise rahvus teadmata	209	3920	4129	5,1	94,9	100,0
	Üks vanem muust rahvusest, teise rahvus teadmata	299	2148	2447	12,2	87,8	100,0
	Vanemate rahvus teadmata	140	283	423	33,1	66,9	100,0
	Kokku	1384	40 165	41 549	3,3	96,7	100,0
18–20	Mõlemad vanemad eestlased	1692	18 242	19 934	8,5	91,5	100,0
	Üks vanem eestlane, teine muust rahvusest	271	1999	2270	11,9	88,1	100,0
	Mõlemad vanemad muust rahvusest	848	5488	6336	13,4	86,6	100,0
	Üks vanem eestlane, teise rahvus teadmata	617	4261	4878	12,6	87,4	100,0
	Üks vanem muust rahvusest, teise rahvus teadmata	516	2183	2699	19,1	80,9	100,0
	Vanemate rahvus teadmata	497	711	1208	41,1	58,9	100,0
	Kokku	4441	32 884	37 325	11,9	88,1	100,0
20–23	Mõlemad vanemad eestlased	1991	16 416	18 407	10,8	89,2	100,0
	Üks vanem eestlane, teine muust rahvusest	272	1715	1987	13,7	86,3	100,0
	Mõlemad vanemad muust rahvusest	884	4621	5505	16,1	83,9	100,0
	Üks vanem eestlane, teise rahvus teadmata	683	4802	5485	12,5	87,5	100,0
	Üks vanem muust rahvusest, teise rahvus teadmata	479	2083	2562	18,7	81,3	100,0
	Vanemate rahvus teadmata	1592	1724	3316	48,0	52,0	100,0
	Kokku	5901	31 361	37 262	15,8	84,2	100,0
24–26	Mõlemad vanemad eestlased	2093	16 398	18 491	11,3	88,7	100,0
	Üks vanem eestlane, teine muust rahvusest	281	1492	1773	15,8	84,2	100,0
	Mõlemad vanemad muust rahvusest	789	4216	5005	15,8	84,2	100,0
	Üks vanem eestlane, teise rahvus teadmata	942	5408	6350	14,8	85,2	100,0
	Üks vanem muust rahvusest, teise rahvus teadmata	498	2028	2526	19,7	80,3	100,0
	Vanemate rahvus teadmata	1815	3190	5005	36,3	63,7	100,0
	Kokku	6418	32 732	39 150	16,4	83,6	100,0

Vanuse- rühm	Vanemate rahvus	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–26	Mõlemad vanemad eestlased	6149	75 133	81 282	7,6	92,4	100,0
	Üks vanem eestlane, teine muust rahvusest	918	7770	8688	10,6	89,4	100,0
	Mõlemad vanemad muust rahvusest	2790	21 498	24 288	11,5	88,5	100,0
	Üks vanem eestlane, teise rahvus teadmata	2451	18 391	20 842	11,8	88,2	100,0
	Üks vanem muust rahvusest, teise rahvus teadmata	1792	8442	10 234	17,5	82,5	100,0
	Vanemate rahvus teadmata	4044	5908	9952	40,6	59,4	100,0
	Kokku	18 144	137 142	155 286	11,7	88,3	100,0

Rahvaloenduste andmete põhjal on võimalik lisada noore kuuluvus leibkonda ja roll leibkonnas või perekonnas. Leibkonnad jagunevad üheliikmelisteks ja mitmeliikmelisteks. Mitmeliikmelised tavaleibkonnad võivad sisaldada tuumperekonda või olla mittepereleibkonnad, mille liikmed ei moodusta tuumperekonda.

Tuumperekonna moodustavad kaks või enam inimest, kes kuuluvad ühte leibkonda ja on omavahel seotud abikaasadena, vabaabielupartneritena või vanema ja lapsena. Seega koosneb tuumperekond kas lasteta paarist; vähemalt ühe lapsega paarist või vähemalt ühe lapsega üksikvanemast. Niisuguse perekonnakäsituse korral piirdub laste ja täiskasvanute suhe vahetu (st esimese astme) sugulusega ehk vanemate ja laste suhtega. Näiteks vanavanemast ja lapselapsest koosnev leibkond ei moodusta tuumperekonda, tegemist on mittepereleibkonnaga.

Laps (poeg/tütar) on bioloogiline laps, kasulaps või lapsendatud laps (olenemata vanusest või perekonnaseisust), kelle alaline elukoht on vähemalt ühe vanema leibkonnas ja kellel ei ole samas leibkonnas partnerit ega oma lapsi. Ajutise eestkoste all olevaid lapsi arvesse ei võeta. Kolme või enama põlvkonnaga leibkonnas elavat poega või tüdart, kes elab abikaasaga, vabaabielupartneriga või vähemalt ühe lapsega koos, ei peeta rahvaloenduse kontekstis lapseks.

Leibkonnaseosed on lisatud kahe rahvaloenduse loendusmomendil: 31.12.2021 (REL 2021) ja 31.12.2011 (REL 2011). REL 2021 leibkond iseloomustab seda, kas noor elas uuringu ajavahemikul juba iseseisvalt või koos vanematega ja kuidas see mõjutas NEET-staatust. Kümne aasta tagune vaade on lisatud analüüsi, et iseloomustada seda, kas noore päritolupere on mõjutanud NEET-staatusesse sattumise riski. Leibkonnaseosed näitavad seda leibkonda, kuhu noor rahvaloenduse ajal kuulus; noor võis elada iseseisvalt, koos vanematega, muude sugulastega või mittesugulastega.

2021. aasta seisuga elasid iseseisvalt üheliikmelises leibkonnas või moodustasid pere koos lapse või partneriga 12% noortest (tabel 12). Kõige suurem oli iseseisvalt elavate noorte osatähtsus 24–26-aastaste hulgas, ulatudes ligi kolmandikuni. Kõrgeim NEET-staatusesse sattumise risk oli iseseisvalt elavatel noortel üksikvanematel. Nendest noortest, kes ei olnud veel omaette elama asunud, oli kõrgeim risk neil, kes elasid leibkonnas ilma vanemateta (ei kuulunud tuumperekonda).

2011. aastal elas vaid väike hulk praegu 24–26 vanuserühma kuulunud noortest iseseisvalt. Kuna selliste noorte arv oli nii väike, siis ei saa väita, et varajane iseseisva elu algus mõjutas NEET-staatusesse sattumise riski ka kümme aastat hiljem. Sarnaselt 2021. aastaga oli kõrgem NEET-staatusesse sattumise risk tuumperekonda mittekuuluvatel noortel. Mõnevõrra tõstis riski ka üksikvanema lapsena kasvamine (tabel 13).

Pärast 2011. aastat sisserännanute kohta ei ole võimalik 2011. aasta leibkondliku kuuluvuse kohta andmeid saada, seetõttu oli ka teadmata väärtuste osakaal kõrge.

Tabel 12. 15–26-aastaste noorte leibkonna suurus ja noore roll perekonnas, 31.12.2021

Vanuse- rühm	Leibkonna suurus / roll perekonnas	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	<u>Mitmeliikmeline leibkond</u>						
	(V) Üksikvanemad	13	30	43	30,2	69,8	100,0
	(L) Mitteüksikvanema lapsed	722	31 852	32 574	2,2	97,8	100,0
	(L) Üksikvanema lapsed	504	7505	8009	6,3	93,7	100,0
	Elab tava-leibkonnas, aga tuumperekonda ei kuulu	145	503	648	22,4	77,6	100,0
	Teadmata	0	275	275	0,0	100,0	100,0
	Kokku		1384	40 165	41 549	3,3	96,7
18–20	(V) Üheliikmeline leibkond	92	413	505	18,2	81,8	100,0
	<u>Mitmeliikmeline leibkond</u>						
	(V) Abielus või registreeritud kooselus	39	68	107	36,4	63,6	100,0
	(V) Partnerid registreerimata kooselus	141	563	704	20,0	80,0	100,0
	(V) Üksikvanemad	124	174	298	41,6	58,4	100,0
	(L) Mitteüksikvanema lapsed	2570	23509	26079	9,9	90,1	100,0
	(L) Üksikvanema lapsed	1050	7331	8381	12,5	87,5	100,0
	Elab tavaleibkonnas, aga tuumperekonda ei kuulu	425	826	1251	34,0	66,0	100,0
	Kokku	4441	32 884	37 325	11,9	88,1	100,0
20–23	(V) Üheliikmeline leibkond	314	915	1229	25,5	74,5	100,0
	<u>Mitmeliikmeline leibkond</u>						
	(V) Abielus või registreeritud kooselus	216	665	881	24,5	75,5	100,0
	(V) Partnerid registreerimata kooselus	457	1538	1995	22,9	77,1	100,0
	(V) Üksikvanemad	203	507	710	28,6	71,4	100,0
	(L) Mitteüksikvanema lapsed	2389	18 713	21 102	11,3	88,7	100,0
	(L) Üksikvanema lapsed	1090	7229	8319	13,1	86,9	100,0
	Elab tavaleibkonnas, aga tuumperekonda ei kuulu	1232	1794	3026	40,7	59,3	100,0
	Kokku	5901	31 361	37 262	15,8	84,2	100,0
24–26	(V) Üheliikmeline leibkond	621	2996	3617	17,2	82,8	100,0
	<u>Mitmeliikmeline leibkond</u>						
	(V) Abielus või registreeritud kooselus	627	2670	3297	19,0	81,0	100,0
	(V) Partnerid registreerimata kooselus	865	4407	5272	16,4	83,6	100,0
	(V) Üksikvanemad	236	788	1024	23,0	77,0	100,0
	(L) Mitteüksikvanema lapsed	1829	12 471	14 300	12,8	87,2	100,0
	(L) Üksikvanema lapsed	981	5865	6846	14,3	85,7	100,0
	Elab tavaleibkonnas, aga tuumperekonda ei kuulu	1259	3535	4794	26,3	73,7	100,0
	Kokku	6418	32 732	39 150	16,4	83,6	100,0

(L) – noor elab koos oma vanematega (ei ole kooselus ega ise lapsevanem), on tuumperekonnas lapse rollis

(V) – noor elab üksi, koos elukaaslase või lapsega, on tuumperekonnas vanema rollis

Tabel 13. 15–26-aastaste noorte roll leibkonnas 10 aastat varem, 31.12.2011

Vanuse- rühm 2021	Seisund leibkonnas	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte- NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte- NEET noored	Noored kokku
15–17	(L) Laps koos abielus vanematega	395	17 937	18 332	2,2	97,8	100,0
	(L) Laps koos vabaabielus vanematega	242	11 864	12 106	2,0	98,0	100,0
	(L) Laps koos üksikvanemaga	334	8308	8642	3,9	96,1	100,0
	Elab koos perekonnatuuma liikmetega	13	306	319	4,1	95,9	100,0
	Üksik või elab mittepereleibkonnas	12	161	173	6,9	93,1	100,0
	Elab institutsioonis	0	88	88	0,0	100,0	100,0
	Teadmata	388	1501	1889	20,5	79,5	100,0
	Kokku	1384	40 165	41 549	3,3	96,7	100,0
18–20	(L) Laps koos abielus vanematega	1634	14 895	16529	9,9	90,1	100,0
	(L) Laps koos vabaabielus vanematega	957	8329	9286	10,3	89,7	100,0
	(L) Laps koos üksikvanemaga	1045	7624	8669	12,1	87,9	100,0
	Elab koos perekonnatuuma liikmetega	55	322	377	14,6	85,4	100,0
	Üksik või elab mittepereleibkonnas	25	205	230	10,9	89,1	100,0
	Elab institutsioonis	16	133	149	10,7	89,3	100,0
	Teadmata	709	1376	2085	34,0	66,0	100,0
	Kokku	4441	32 884	37 325	11,9	88,1	100,0
20–23	(L) Laps koos abielus vanematega	1904	14 016	15 920	12,0	88,0	100,0
	(L) Laps koos vabaabielus vanematega	967	6958	7925	12,2	87,8	100,0
	(L) Laps koos üksikvanemaga	1201	7624	8825	13,6	86,4	100,0
	Elab koos perekonnatuuma liikmetega	77	386	463	16,6	83,4	100,0
	Üksik või elab mittepereleibkonnas	49	242	291	16,8	83,2	100,0
	Elab institutsioonis	23	180	203	11,3	88,7	100,0
	Teadmata	1680	1955	3635	46,2	53,8	100,0
	Kokku	5901	31 361	37 262	15,8	84,2	100,0
24–26	(V) Üksikvanem või abikaasa/kooselupartner perekonnatuumas	9	39	48	18,8	81,3	100,0
	(L) Laps koos abielus vanematega	1984	14 035	16 019	12,4	87,6	100,0
	(L) Laps koos vabaabielus vanematega	935	6047	6982	13,4	86,6	100,0
	(L) Laps koos üksikvanemaga	1434	8218	9652	14,9	85,1	100,0
	(V) Üksik	32	216	248	12,9	87,1	100,0
	Elab koos perekonnatuuma liikmetega	81	495	576	14,1	85,9	100,0
	Elab mittepereleibkonnas	92	380	472	19,5	80,5	100,0
	Elab institutsioonis	44	219	263	16,7	83,3	100,0
	Teadmata	1807	3083	4890	37,0	63,0	100,0
	Kokku	6418	32 732	39 150	16,4	83,6	100,0

Haridustee

Noore kõrgeim lõpetatud haridustase ning haridustee katkestamine on koostatud Eesti hariduse infosüsteemi andmetel, sisserändajate hariduse info lisatakse muudest andmeallikatest (peamiselt isikut tõendavate dokumentide andmekogu ja rahvastikuregister). Põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemused põhinevad eksamite infosüsteemi andmetel.

Kõrgeim lõpetatud haridusaste näitas, et üldjuhul tõstab NEET-staatusesse sattumise riski madalam haridustase. Erandlikuks võivad osutada haridustasemed, mis olid liiga vähe esindatud (st isikuid oli grupis liiga vähe), et teha neist järeldusi NEET-staatusesse sattumise riski kohta. Sellisteks haridustasemeteks olid kutseharidus koos põhihariduse omandamisega, kutseharidus pärast põhiharidust, samuti kutse- ja kõrgharidus nooremates vanusegruppides. Täpsema pildi omandatud hariduse mõjust saab 24–26-aastaste vanuserühma tulemustest, sest siis on haridustee juba enamasti lõpetatud. Arvukamatest gruppidest oli suurem NEET-staatusesse sattumise risk alg- ja põhiharidusega noortel. Kutsehariduse omandamine üldiselt vähendas NEET-staatusesse sattumise riski. Erandlikuks oli haridustase keskeriharidus keskhariduse baasil, mida Eestis enam omandada ei saa. Tegemist oli esimese põlvkonna sisserändajatega, kelle NEET-staatuse oli kõrge haridusest mitteolenevatel põhjustel.

Tabel 14. 15–26-aastased noored kõrgeima lõpetatud haridustaseme järgi. 31.12.2021

Vanuse- rühm	Haridustase	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte- NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte- NEET noored	Noored kokku
15–17	Alghariduseta	257	63	320	80,3	19,7	100,0
	Algharidus	265	17 723	17 988	1,5	98,5	100,0
	Põhiharidus	703	22 364	23 067	3,0	97,0	100,0
	Üldkeskharidus	7	14	21	33,3	66,7	100,0
	Kokku	1232	40 164	41 396	3,0	97,0	100,0
18–20	Alghariduseta	102	26	128	79,7	20,3	100,0
	Algharidus	228	420	648	35,2	64,8	100,0
	Põhiharidus	1488	17 881	19 369	7,7	92,3	100,0
	Kutseharidus koos põhihariduse omandamisega ja kutseharidus põhihariduse baasil	17	89	106	16,0	84,0	100,0
	Üldkeskharidus	1852	11 799	13 651	13,6	86,4	100,0
	Kutsekeskharidus	545	2481	3026	18,0	82,0	100,0
	Kutseharidus keskhariduse baasil	22	43	65	33,8	66,2	100,0
	Keskeriharidus keskhariduse baasil	28	81	109	25,7	74,3	100,0
	Bakalaureus	59	32	91	64,8	35,2	100,0
	Kokku	4341	32 852	37 193	11,7	88,3	100,0
	21–23	Alghariduseta	15	15	30	50,0	50,0
Algharidus		195	392	587	33,2	66,8	100,0
Põhiharidus		1260	4841	6101	20,7	79,3	100,0
Kutseharidus koos põhihariduse omandamisega ja kutseharidus põhihariduse baasil		30	146	176	17,0	83,0	100,0
Üldkeskharidus		2321	16 044	18 365	12,6	87,4	100,0
Kutsekeskharidus		870	5364	6234	14,0	86,0	100,0
Kutseharidus keskhariduse baasil		106	640	746	14,2	85,8	100,0
Keskeriharidus keskhariduse baasil		209	494	703	29,7	70,3	100,0
Bakalaureus		736	3274	4010	18,4	81,6	100,0
Magister		58	52	110	52,7	47,3	100,0
Kokku		5800	31 262	37 062	15,6	84,4	100,0
24–26	Algharidus, alghariduseta	216	428	644	33,5	66,5	100,0
	Põhiharidus	1277	4476	5753	22,2	77,8	100,0

Vanuse- rühm	Haridustase	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte- NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte- NEET noored	Noored kokku
	Kutseharidus koos põhihariduse omandamisega ja kutseharidus põhihariduse baasil	68	280	348	19,5	80,5	100,0
	Üldkeskharidus	1669	9072	10 741	15,5	84,5	100,0
	Kutsekeskharidus	923	5424	6347	14,5	85,5	100,0
	Kutseharidus keskhariduse baasil	206	1525	1731	11,9	88,1	100,0
	Keskeriharidus keskhariduse baasil	128	424	552	23,2	76,8	100,0
	Bakalaureus	1341	8445	9786	13,7	86,3	100,0
	Magister	424	2474	2898	14,6	85,4	100,0
	Kokku	6252	32 548	38 800	16,1	83,9	100,0

Õpingute katkestajateks loeti õpilased, kes lahkusid koolist ega ole hiljem vastavat haridustaset omandanud. Välismaale lahkumist ei arvestatud katkestamise hulka, sest puudus info hariduse jätkamise kohta välismaal. Õpingute katkestajatest oli osa õpilasi katkestanud õpingud mitmes kooliastmes: esmalt põhikoolis või gümnaasiumis ja seejärel kutsekoolis. Mitme katkestamise korral samas kooliastmes on katkestamise põhjusena võetud viimase katkestamise põhjus.

Kõige suurem NEET-staatusesse sattumise risk oli põhikooli katkestanutel, samuti tõstab riski kahe haridusastme katkestamine (tabel 15). Katkestamise põhjuse järgi (tabelid 16–18) on asjakohane märkida, et küllaltki suur osa koolivahetajatest teise kooli ei jõudnud või jätsid ka teise kooli pooleli. Seega üleminek teise kooli tõstis samuti NEET-staatusesse sattumise riski. Kutsekoolist omal soovil lahkujad olid madalama NEET-riskiga kui õppevõlgnevuste või õppetööle mitteilmumise tõttu koolist välja arvatud õpilased (tabel 18).

Tabel 15. 15–26-aastaste õpingute katkestamine

Vanuse- rühm	Millisel tasemel on õpingud katkenud	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	Ei ole katkestusi	1214	39 725	40 939	3,0	97,0	100,0
	Põhikoolis	54	28	82	65,9	34,1	100,0
	Gümnaasiumis	43	39	82	52,4	47,6	100,0
	Kutsekoolis	73	373	446	16,4	83,6	100,0
	Kokku	1384	40 165	41 549	3,3	96,7	100,0
18–20	Ei ole katkestusi	3378	29 115	32 493	10,4	89,6	100,0
	Põhikoolis	133	259	392	33,9	66,1	100,0
	Gümnaasiumis	253	686	939	26,9	73,1	100,0
	Kutsekoolis	580	2576	3156	18,4	81,6	100,0
	Mõlemas kooliastmes	97	248	345	28,1	71,9	100,0
	Kokku	4441	32 884	37 325	11,9	88,1	100,0
20–23	Ei ole katkestusi	4559	25 855	30 414	15,0	85,0	100,0
	Põhikoolis	148	337	485	30,5	69,5	100,0
	Gümnaasiumis	261	1095	1356	19,2	80,8	100,0
	Kutsekoolis	734	3403	4137	17,7	82,3	100,0
	Mõlemas kooliastmes	199	671	870	22,9	77,1	100,0
	Kokku	5901	31 361	37 262	15,8	84,2	100,0

Vanuse- rühm	Millisel tasemel on õpingud katkenud	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
24–26	Ei ole katkestusi	4986	26 871	31 857	15,7	84,3	100,0
	Põhikoolis	125	294	419	29,8	70,2	100,0
	Gümnaasiumis	294	1191	1485	19,8	80,2	100,0
	Kutsekoolis	810	3653	4463	18,1	81,9	100,0
	Mõlemas kooliastmes	203	723	926	21,9	78,1	100,0
	Kokku	6418	32 732	39 150	16,4	83,6	100,0
15–26	Ei ole katkestusi	14 137	121 566	135 703	10,4	89,6	100,0
	Põhikoolis	460	918	1378	33,4	66,6	100,0
	Gümnaasiumis	851	3011	3862	22,0	78,0	100,0
	Kutsekoolis	2197	10 005	12 202	18,0	82,0	100,0
	Mõlemas kooliastmes	499	1642	2141	23,3	76,7	100,0
	Kokku	18 144	137 142	155 286	11,7	88,3	100,0

Tabel 16. Põhikoolist lahkumine põhjuse järgi

Vanuse- rühm	Lahkumise põhjus	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte- NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte- NEET noored	Noored kokku
15–17	Koolist väljaarvamine	21	12	33	63,6	36,4	100,0
	Omal soovil	9	4	13	69,2	30,8	100,0
	Teise kooli üleminek (ootel)	24	12	36	66,7	33,3	100,0
	Kokku	54	82	82	65,9	65,0	130,8
18–20	Koolist väljaarvamine	76	141	317	35,0	65,0	100,0
	Omal soovil	36	94	130	27,7	72,3	100,0
	Teise kooli üleminek (ootel)	25	29	54	46,3	53,7	100,0
	Kokku	137	401	401	34,2	71,1	105,3
20–23	Koolist väljaarvamine	65	160	225	28,9	71,1	100,0
	Omal soovil	62	140	202	30,7	69,3	100,0
	Teise kooli üleminek (ootel)	23	50	73	31,5	68,5	100,0
	Kokku	150	500	500	30,0	70,4	100,4
24–26	Koolist väljaarvamine	61	145	206	29,6	70,4	100,0
	Omal soovil	58	148	206	28,2	71,8	100,0
	Teise kooli üleminek (ootel)	14	19	33	42,4	57,6	100,0
	Kokku	133	445	445	29,9	66,8	96,7
15–26	Koolist väljaarvamine	223	458	681	48,1	98,7	146,8
	Omal soovil	165	386	551	29,9	70,1	100,0
	Teise kooli üleminek (ootel)	86	110	196	43,9	56,1	100,0
	Kokku	474	1428	1428	33,2	100,0	133,2

Tabel 17. Gümnaasiumist lahkumine põhjuse järgi

Vanuse- rühm	Lahkumise põhjus	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte- NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte- NEET noored	Noored kokku
15–17	Koolist väljaarvamine	11	12	23	47,8	52,2	100,0
	Omal soovil	30	25	55	54,5	45,5	100,0
	Teise kooli üleminek (ootel)	2	2	4	50,0	50,0	100,0
	Kokku	43	82	82	52,4	70,6	123,0
18–20	Koolist väljaarvamine	154	369		29,4	70,6	100,0
	Omal soovil	181	532	713	25,4	74,6	100,0
	Teise kooli üleminek (ootel)	11	28	39	28,2	71,8	100,0
	Kokku	346	1275	1275	27,1	77,4	104,5
20–23	Koolist väljaarvamine	216	740	956	22,6	77,4	100,0
	Omal soovil	233	980	1213	19,2	80,8	100,0
	Teise kooli üleminek (ootel)	9	33	42	21,4	78,6	100,0
	Kokku	458	2211	2211	20,7	77,3	98,0
24–26	Koolist väljaarvamine	240	816	1056	22,7	77,3	100,0
	Omal soovil	234	1050	1284	18,2	81,8	100,0
	Teise kooli üleminek (ootel)	15	30	45	33,3	66,7	100,0
	Kokku	489	2385	2385	20,5	77,6	98,1
15–26	Koolist väljaarvamine	621	1937	2035	30,5	95,2	125,7
	Omal soovil	678	2587	3265	20,8	79,2	100,0
	Teise kooli üleminek (ootel)	37	93	130	28,5	71,5	100,0
	Kokku	1336	5953	5953	22,4	100,0	122,4

Tabel 18. Kutsekooli katkestamine põhjuse järgi

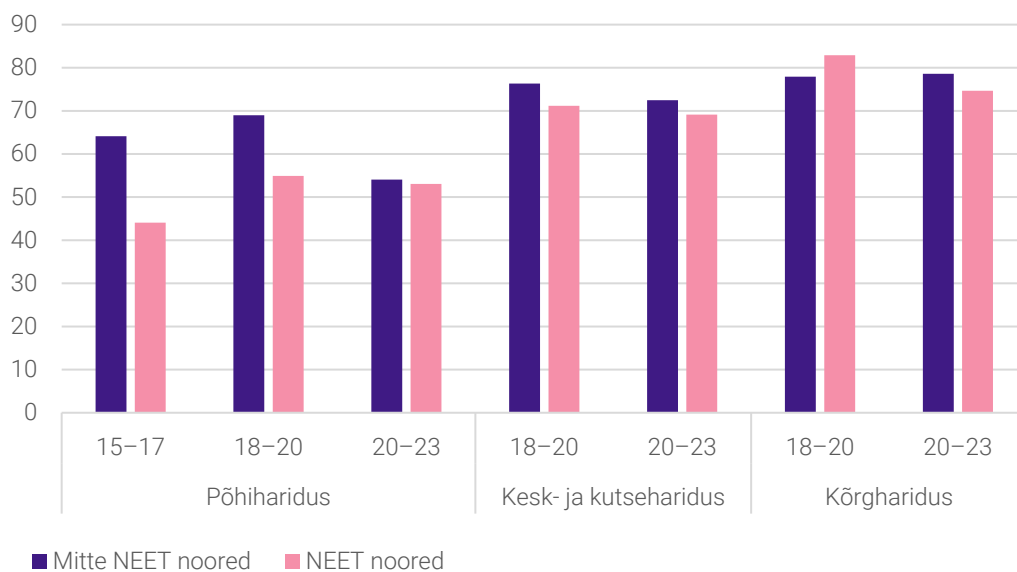
Vanuse- rühm	Õpingute katkestamise põhjus	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	Omal soovil	50	304	354	14,1	85,9	100,0
	Õppetööle mitteilmumine	3	17	20	15,0	85,0	100,0
	Õppevõlgnevused	25	52	77	32,5	67,5	100,0
	Muud põhjused	0	2	2	0,0	100,0	100,0
	Kokku	78	375	453	17,2	82,8	100,0
18–20	Omal soovil	387	1761	2148	18,0	82,0	100,0
	Õppetööle mitteilmumine	47	163	210	22,4	77,6	100,0
	Õppevõlgnevused	218	809	1027	21,2	78,8	100,0
	Muud põhjused	25	91	116	21,6	78,4	100,0
	Kokku	677	2824	3501	19,3	80,7	100,0
20–23	Omal soovil	340	1753	2093	16,2	83,8	100,0
	Õppetööle mitteilmumine	77	317	394	19,5	80,5	100,0
	Õppevõlgnevused	362	1408	1770	20,5	79,5	100,0
	Muud põhjused	154	596	750	20,5	79,5	100,0
	Kokku	933	4074	5007	18,6	81,4	100,0
24–26	Omal soovil	272	1365	1637	16,6	83,4	100,0
	Õppetööle mitteilmumine	95	335	430	22,1	77,9	100,0
	Õppevõlgnevused	400	1633	2033	19,7	80,3	100,0
	Muud põhjused	246	1043	1289	19,1	80,9	100,0
	Kokku	1013	4376	5389	18,8	81,2	100,0

Vanuse- rühm	Õpingute katkestamise põhjused	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
24–26	Omal soovil	1049	5183	6232	16,8	83,2	100,0
	Õppetööle mitteilmumine	222	832	1054	21,1	78,9	100,0
	Õppevõlgnevused	1005	3902	4907	20,5	79,5	100,0
	Muud põhjused	425	1732	2157	19,7	80,3	100,0
	Kokku	2701	11 649	14 350	18,8	81,2	100,0

Põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite andmeallikaks on eksamite infosüsteem. Kuna põhikooli lõpueksamite andmed on andmekogus/registris alates 2015. aastast, siis puuduvad andmed 24–26-aastaste kohta, kelle puhul jäi põhikooli lõpetamine sellest varasemasse aega. Vahepeal on muutunud ka põhikooli lõpueksamite hindamissüsteem, seetõttu on võrreldavuse huvides kõik hinded teisendatud 100 punkti skaalale.

Nendel noortel, kellel oli põhiharidus kõrgeimaks hariduseks, olid põhikooli eksamitulemused üldisest keskmisest madalamad ja ka vahed NEET-staatuses / mitte NEET-staatuses noorte vahel olid ilmsemad (tabel 19, joonis 1). Kõrgharidusega noorte puhul põhikooli lõpueksamite tulemustest enam nii selget pilti välja ei joonistunud.

Joonis 1. Põhikooli lõpueksamite (matemaatika ja eesti keel) keskmine tulemus NEET-staatuses noortel ja mitte-NEET noortel.

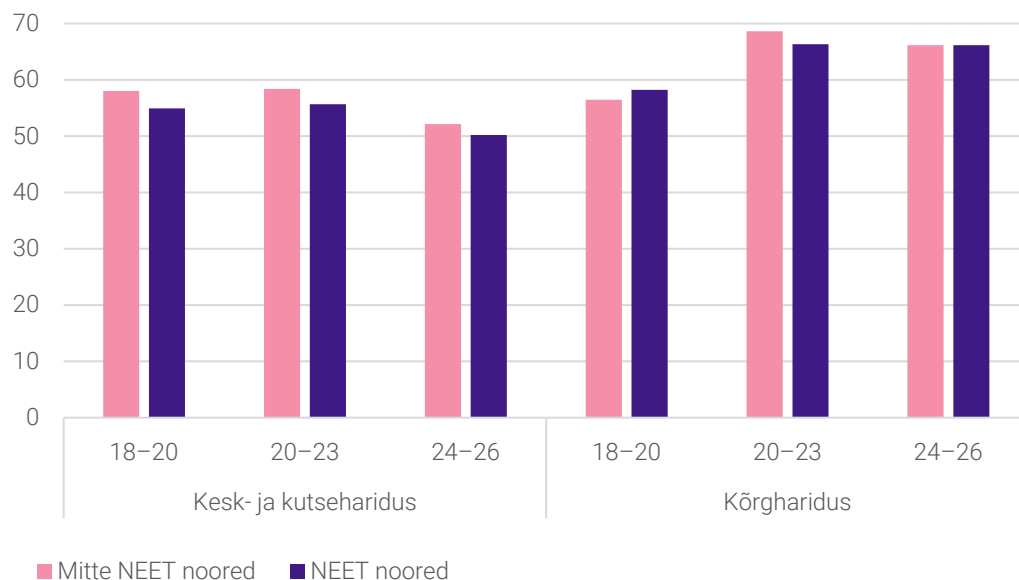

Tabel 19. Noorte põhikooli lõpueksamite tulemused haridustaseme järgi.

Noore haridustase, 31.12.2021	Noore staatus, IV kvartal 2021	Vanuse- rühm	Eksamite sooritajate arv	Eksamite tulemused			
				Eksamite keskmine	Eesti keel	Mate- maatika	Eesti keel teise keelena
Põhiharidus	Mitte-NEET noored	15–17	13 640	64,1	70,0	58,1	67,0
		18–20	14 510	69,0	71,8	67,8	65,8
		20–23	3182	54,0	64,1	46,6	52,8
	NEET noored	15–17	348	44,1	56,5	32,7	47,5
		18–20	1109	54,9	62,8	51,0	53,3
		20–23	873	53,1	63,5	46,8	49,9
Kesk- ja kutseharidus	Mitte-NEET noored	18–20	13 762	76,3	77,5	76,1	73,9
		20–23	16 158	72,5	76,3	69,9	70,3
	NEET noored	18–20	2110	71,2	74,0	70,1	68,6
		20–23	1902	69,1	74,0	65,8	68,2
Kõrgharidus	Mitte-NEET noored	18–20	96	77,9	78,0	77,9	77,6
		20–23	1418	78,6	80,2	75,8	85,3
	NEET noored	18–20	12	82,9	77,9	86,8	84,5
		20–23	127	74,6	78,3	71,0	77,1

Riigieksamite tulemustes oli kesk- ja kutseharidusega NEET-staatuses noortel pisut madalam keskmine kui eakaaslastel. Kõrgharidusega noorte puhul nii kindlat erinevust välja ei paistnud (tabel 20, joonis 2).

Joonis 2. Riigieksamite (matemaatika, eesti keel ja võõrkeel) keskmine tulemus NEET-staatuses noortel ja mitte NEET-staatuses noortel.

Tabel 20. Riigieksamite tulemused haridustaseme järgi.

Noore haridustase, 31.12.2021	Noore staatus, IV kvartal 2021	Vanuse- rühm	Eksamite sooritajate arv	Eksamite tulemused					
				Eksami- te kesk- mine	Eesti keel	Mate- maatika kitsas	Mate- maatika lai	Eesti keel teise keelena	Inglise keel
Kesk- ja kutse- haridus	Mitte- NEET noored	18–20	11 876	58,0	62,8	41,9	51,5	67,7	70,9
		20–23	17 938	58,4	62,5	38,4	52,0	62,3	73,2
		24–26	11 894	52,2	58,1	32,9	46,8	55,0	64,0
	NEET- noored	18–20	1600	54,9	59,6	40,9	46,7	61,8	71,2
		20–23	2033	55,7	60,9	40,6	49,5	58,8	69,9
		24–26	1875	50,2	57,5	33,6	45,1	52,1	61,7
Kõrg- haridus	Mitte- NEET noored	18–20	88	56,5	60,9	40,6	47,8	75,2	65,3
		20–23	3143	68,6	69,6	52,4	61,3	83,9	77,5
		24–26	9300	66,2	69,2	46,7	60,3	79,3	72,2
	NEET- noored	18–20	11	58,2	63,7		44,7	78,0	66,0
		20–23	251	66,3	69,3	47,9	58,4	76,3	75,1
		24–26	771	66,2	69,3	46,2	59,8	77,3	73,2

Töökogemus

Tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsiooni (TSD) alusel saab uurida, kas noorel on töökogemus, kasutades noorele tehtud töötamisega seotud väljamakseid. Tööga seotud väljamakseteks on palgatulu, VÕS lepingu alusel makstud töö- või teenustasu ja juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikme tasu. TSD alusel on leitud esimene töise tulu maksmise aasta ja noore vanus sel aastal, samuti töise tulu maksmise kuude arv kokku. Hiljuti sisse rännanud noortel võib TSD andmestik olla töökogemuse hindamiseks puudulik.

Varasema töökogemuse olemasolu mõjutas väga oluliselt NEET-riski (tabel 21, joonis 3). Mida hilisemas eas asuti esimest korda tööle, seda suurem oli ka NEET-risk. Pooled 20–23-aastased ja 59% 24–26-aastastest NEET-staatuses noortest ei omanud ametlikku töökogemust (tabel 21). Esimene töökogemus saadi vanemates vanuserühmades (s.o nii 20–23 kui ka 24–26) keskmiselt 17–18-aastasena ja see näitaja ei erinenud oluliselt NEET-staatuses noortel võrreldes mitte NEET-staatuses eakaaslastega (tabel 22). Märkatav erinevus oli töötatud kuude arvus. NEET-staatuses noortel oli keskmine töötatud kuude arv märgatavalt väiksem. 24–26-aastaste NEET-staatuses noorte töökogemus töötatud kuude arvuga mõõdetuna oli kaks korda väiksem mitte NEET-staatuses eakaaslaste omast (tabel 22, joonis 4).

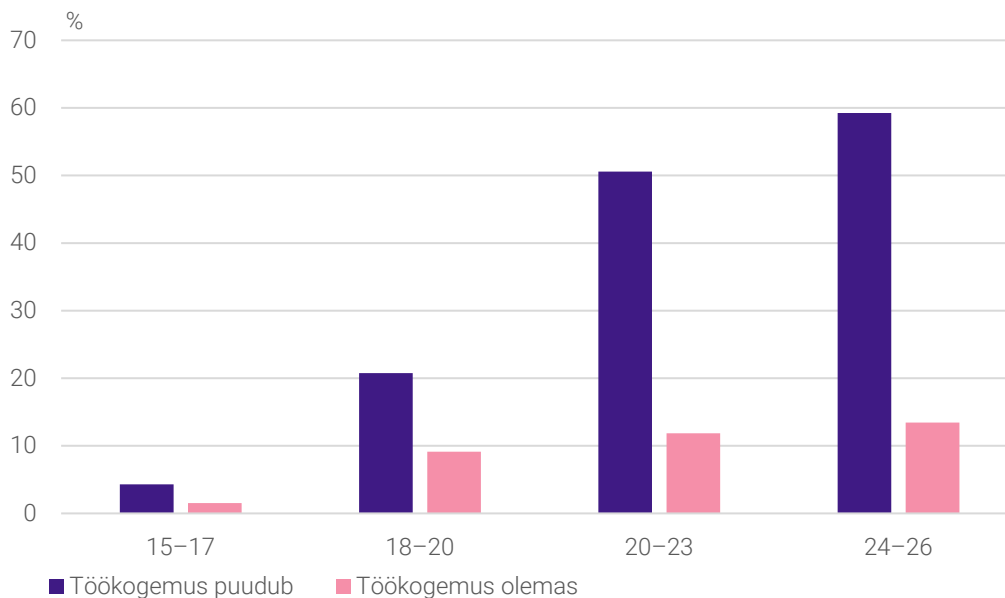
Tabel 21. 15–26-aastased varasema töökogemuse järgi

Vanuse- rühm	Töökogemuse olemasolu	Noorte arv			Noorte osatähtsus, %		
		NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku	NEET- staatuses noored	Mitte-NEET noored	Noored kokku
15–17	Puudub	1162	25 935	27 097	4,3	95,7	100,0
	Olemas	222	14 230	14 452	1,5	98,5	100,0
	Kokku	1384	40 165	41 549	3,3	96,7	100,0
18–20	Puudub	1844	7042	8886	20,8	79,2	100,0
	Olemas	2597	25 842	28 439	9,1	90,9	100,0
	Kokku	4441	32 884	37 325	11,9	88,1	100,0
20–23	Puudub	1933	1889	3822	50,6	49,4	100,0
	Olemas	3968	29 472	33 440	11,9	88,1	100,0
	Kokku	5901	31 361	37 262	15,8	84,2	100,0
24–26	Puudub	1492	1026	2518	59,3	40,7	100,0
	Olemas	4926	31 706	36 632	13,4	86,6	100,0
	Kokku	6418	32 732	39 150	16,4	83,6	100,0

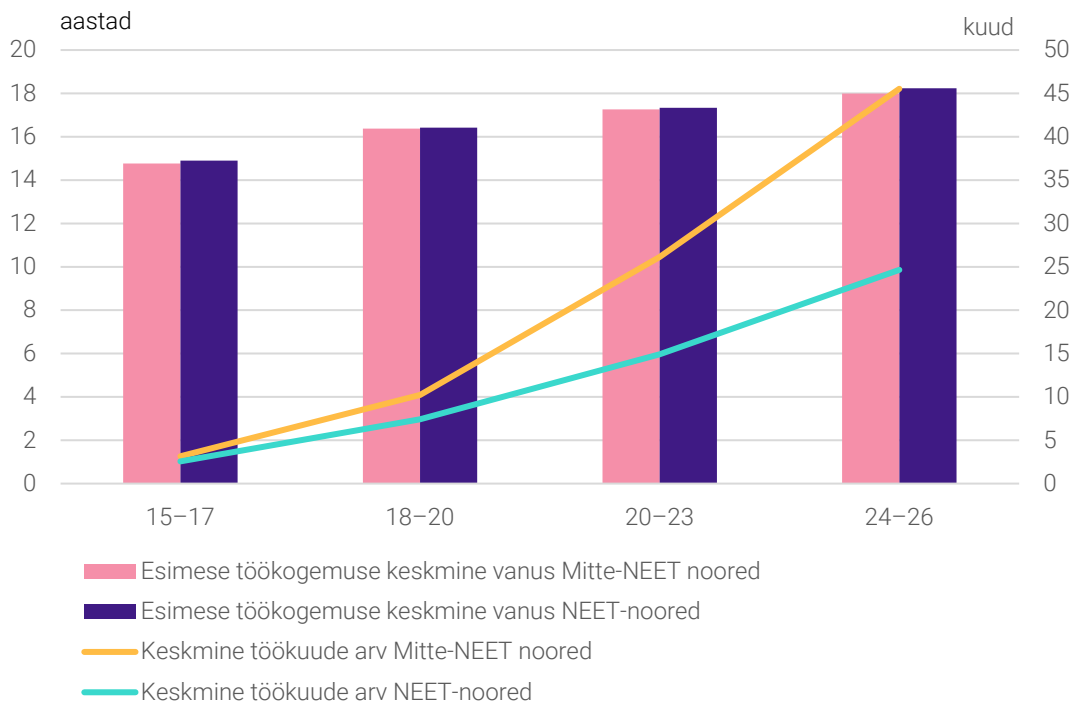
Tabel 22. Varasema töökogemusega noorte töötamise alguse vanus ja töökogemuse pikkus

Noore staatus, IV kvartal 2021	Vanus	Noorte arv	Esimese töökogemuse keskmine vanus	Keskmine töökuude arv
Mitte NEET- staatuses noored	15–17	14 230	14,8	3,2
	18–20	25 842	16,4	10,2
	20–23	29 472	17,3	26,1
	24–26	31 706	18,0	45,5
NEET-staatuses noored	15–17	222	14,9	2,6
	18–20	2597	16,4	7,4
	20–23	3968	17,3	14,9
	24–26	4926	18,2	24,6

Joonis 3. NEET-staatuses noorte osatähtsus varasema töökogemuse olemasolu ja vanuserühma järgi

Joonis 4. Esimese töökogemuse keskmine vanus ja töötatud kuude arv vanuserühma järgi

2021. aasta IV kvartalis NEET-staatuses olnud noorte staatus 2020. ja 2021. aasta IV kvartalis

NEET-staatus ajalise kestuse hindamiseks arvutati sama meetodika alusel noorte NEET-staatus aastase sammuga kolme aasta kohta – 2020–2022. aasta IV kvartalis. Vaadeldud on staatusemuutusi nende noorte puhul, kes olid 2021. aasta IV kvartalis NEET-staatuses. Veerand nendest noortest olid NEET-staatuses ka aasta varem ja aasta hiljem (tabel 23). Kahe aasta jooksul oli NEET-staatuses pooled noortest. Viimaste hulgas oli ka noori, kelle seisund ei olnud ühel aastal teada (mitteresidendid) või keda vastaval aastal ei vaadeldud (14-aastased 2020. aastal ja 27-aastased 2022. aastal). Mitteresidendid 2022. aastal olid aasta jooksul Eestist lahkunud või surnud isikud. 2021. aastal Eestisse saabunud noored olid mitteresidendid 2020. aastal.

Seega oli kokku vähemalt kaks järjestikust aastat NEET-staatuses ligi ¾ noortest, mis näitab, et NEET-staatus võib olla üsna püsiv. 15–20-aastaste hulgas oli selliseid noori vähem, alla 70%. Kõige suurem oli selliste noorte osatähtsus 21–23-aastaste vanuserühmas, ulatudes 81%-ni.

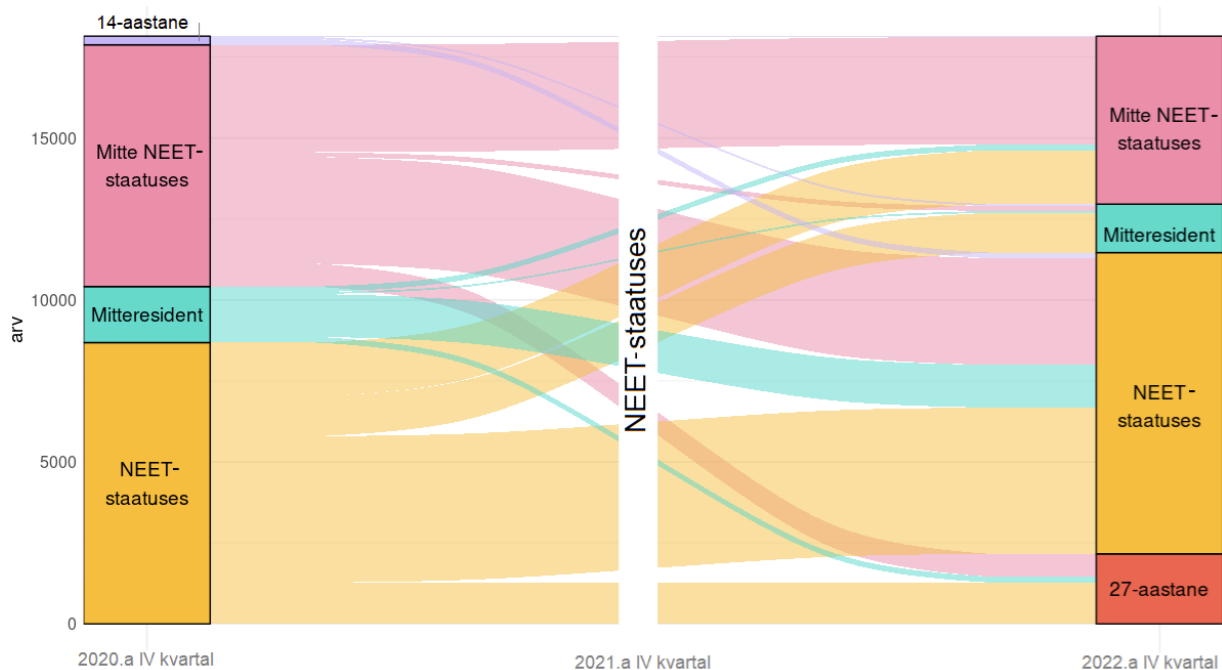
Kui vaadata täpsemalt, mida tegid noored enne NEET-staatusesse sattumist või pärast NEET-staatuses väljumist (tabel 24), siis kõige suurem osa noortest oli enne või pärast NEET-staatust hõivatud (37%). Viiendik noortest oli enne või pärast NEET-staatust seotud õpingutega.

Tabel 23. 2021. aasta IV kvartalis NEET-staatuses noorte seisund 2020. ja 2022. aastal.

Vanuse- rühm, 2021	Staatuse 2020	Staatuse 2021 IV kvartal	Staatuse 2022 IV kvartal	Noorte arv	Osatähtsus vanuserühmas, %
15–17	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	301	21,7
	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	NEET-staatuses	265	19,1
	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitteresident	22	1,6
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	50	3,6
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	NEET-staatuses	323	23,3
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitteresident	98	7,1
	14-aastane	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	32	2,3
	14-aastane	NEET-staatuses	NEET-staatuses	174	12,6

Vanuse- rühm, 2021	Staatuse 2020	Staatuse 2021 IV kvartal	Staatuse 2022 IV kvartal	Noorte arv	Osatähtsus vanuserühmas, %
	14-aastane	NEET-staatuses	Mitteresident	62	4,5
	Mitteresident	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	9	0,7
	Mitteresident	NEET-staatuses	NEET-staatuses	40	2,9
	Mitteresident	NEET-staatuses	Mitteresident	8	0,6
18–20	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	1397	31,5
	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	NEET-staatuses	1142	25,7
	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitteresident	48	1,1
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	399	9,0
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	NEET-staatuses	977	22,0
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitteresident	175	3,9
	Mitteresident	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	23	0,5
	Mitteresident	NEET-staatuses	NEET-staatuses	271	6,1
	Mitteresident	NEET-staatuses	Mitteresident	9	0,2
21–23	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	1000	16,9
	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	NEET-staatuses	1038	17,6
	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitteresident	43	0,7
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	711	12,0
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	NEET-staatuses	1795	30,4
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitteresident	556	9,4
	Mitteresident	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	69	1,2
	Mitteresident	NEET-staatuses	NEET-staatuses	677	11,5
	Mitteresident	NEET-staatuses	Mitteresident	12	0,2
24–26	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	616	9,6
	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	NEET-staatuses	847	13,2
	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	27-aastane	706	11,0
	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitteresident	37	0,6
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	504	7,9
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	NEET-staatuses	1420	22,1
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	27-aastane	1278	19,9
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitteresident	398	6,2
	Mitteresident	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	76	1,2
	Mitteresident	NEET-staatuses	NEET-staatuses	330	5,1
	Mitteresident	NEET-staatuses	27-aastane	179	2,8
Mitteresident	NEET-staatuses	Mitteresident	27	0,4	
15–26	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	3314	18,3
	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	NEET-staatuses	3292	18,1
	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitteresident	150	0,8
	Mitte NEET-staatuses	NEET-staatuses	27-aastane	706	3,9
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	1664	9,2
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	NEET-staatuses	4515	24,9
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	Mitteresident	1227	6,8
	NEET-staatuses	NEET-staatuses	27-aastane	1278	7,0
	Mitteresident	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	177	1,0
	Mitteresident	NEET-staatuses	NEET-staatuses	1318	7,3
	Mitteresident	NEET-staatuses	Mitteresident	56	0,3
	Mitteresident	NEET-staatuses	27-aastane	179	1,0
	14-aastane	NEET-staatuses	Mitte NEET-staatuses	32	0,2
	14-aastane	NEET-staatuses	NEET-staatuses	174	1,0
	14-aastane	NEET-staatuses	Mitteresident	62	0,3

Joonis 5. 2021. aasta IV kvartalis NEET-staatuses noorte seisund 2020. ja 2022. Aastal

Tabel 24. 2021. aasta IV kvartalis NEET-staatuses noorte tegevus 2020. ja 2022. aastal.

15–26-aastased	Staatuse 2022. aasta IV kvartalis									
	Hõivatud	Õpilane/ üliõpilane	Aja- teenistuses	Kinnipidamis- asutuses	Vähenenud töövõimega	Asendus-, hooldekodus	NEET- staatuses	27-aastane	Mitte- resident	KOKKU
Staatuse 2020. aasta IV kvartalis										
Hõivatud	1424	97	13	4	21	3	1685	571	76	3894
Õpilane, üliõpilane	1062	455	43	1	48	1	1477	126	69	3282
Ajateenistuses	106	14			1		80	1	3	205
Kinnipidamisasutuses				1			8	3		12
Vähenenud töövõimega	13			3	4		41	5	2	68
Asendus-, hoolduskodus							1			1
NEET-staatuses	1406	167	17	11	60	3	4515	1278	1227	8684
14-aastane	5	27					174		62	268
Mitteresident	154	22			1		1318	179	56	1730
KOKKU	4170	782	73	20	135	7	9299	2163	1495	18144
15–17-aastased	Staatuse 2022. aasta IV kvartalis									
	Hõivatud	Õpilane/ üliõpilane	Aja- teenistuses	Kinnipidami- sasutuses	Vähenenud töövõimega	Institutsioo- nis	NEET- staatuses	27-aastane	Mitte- resident	KOKKU
Staatuse 2020. aasta IV kvartalis										
Hõivatud	2	2			1		8		1	14
Õpilane	135	143	1		16	1	257		21	574
NEET-staatuses	32	17			1		323		98	471
14-aastane	5	27					174		62	268
Mitteresident	2	7					40		8	57
KOKKU	176	196	1		18	1	802		190	1384

18–20-aastased	Staatus 2022. aasta IV kvartalis									
	Hõivatud	Õpilane/ üliõpilane	Aja- teenistuses	Kinnipidamis- asutuses	Vähenenud töövõimega	Institutsioo- nis	NEET- staatuses	27-aastane	Mitte- resident	KOKKU
Staatus 2020. aasta IV kvartalis										
Hõivatud	348	42	8	1	7		314		13	733
Õpilane/üliõpilane	642	242	39	1	22		792		33	1771
Ajateenistuses	34	6					24		2	66
Vähenenud töövõimega	2			2	1		11			16
Institutsioonis							1			1
NEET-staatuses	309	58	10	2	18	2	977		175	1551
Mitteresident	20	3					271		9	303
KOKKU	1355	351	57	6	48	2	2390		232	4441
21–23-aastased	Staatus 2022. aasta IV kvartalis									
	Hõivatud	Õpilane/ üliõpilane	Aja- teenistuses	Kinnipidami- asutuses	Vähenenud töövõimega	Institutsioo- nis	NEET- staatuses	27-aastane	Mitte- resident	KOKKU
Staatus 2020. aasta IV kvartalis										
Hõivatud	608	34	5	1	6	3	730		36	1423
Õpilane/üliõpilane	200	49	3		7		237		6	502
Ajateenistuses	67	8			1		50		1	127
Kinnipidamisasutuses				1			2			3
Vähenenud töövõimega	6			1			19			26
NEET-staatuses	623	57	3	4	24		1795		556	3062
Mitteresident	60	8			1		677		12	758
KOKKU	1564	156	11	7	39	3	3510		611	5901
24–26-aastased	Staatus 2022. aasta IV kvartalis									
	Hõivatud	Õpilane/ üliõpilane	Aja- teenistuses	Kinnipidamis- asutuses	Vähenenud töövõimega	Institutsioo- nis	NEET- staatuses	27-aastane	Mitte- resident	KOKKU
Staatus 2020. aasta IV kvartalis										
Hõivatud	466	19		2	7		633	571	26	1724
Õpilane/üliõpilane	85	21			3		191	126	9	435
Ajateenistuses	5						6	1		12
Kinnipidamisasutuses							6	3		9
Vähenenud töövõimega	5				3		11	5	2	26
NEET-staatuses	442	35	4	5	17	1	1420	1278	398	3600
Mitteresident	72	4					330	179	27	612
KOKKU	1075	79	4	7	30	1	2597	2163	462	6418

Regressioonanalüüs

NEET-staatusesse sattumist mõjutavad mitmed tunnused. Hindamaks, milline on tunnuste koosmõju, kasutati logistilist regressiooni. Logistiline regressioon või üldisemalt logistiline mudel ehk logit-mudel on üks üldistatud lineaarsetest mudelitest, mis prognoosib uuritava sündmuse toimumise tõenäosust ja selle muutumist sõltuvalt selgitavate tunnuste väärtuste muutumisest. Uuritavaks sündmuseks on NEET-staatus ja selgitavad tunnused on valitud käesolevas töös analüüsitud tunnuste hulgast. Regressioonanalüüsi tulemused on esitatud tabelis 25.

Kuna välispäritolu näitavad tunnused nagu emakeel, rahvus, kodakondsus ja põlisus on tugevalt korreleeritud, siis otsustati mudelisse lisada neist ainult põlisus. Mudeli sobilikkust näitab jääkide varieeruvuse vähenemine võrreldes null-mudeliga, mis on saadud seletavate tunnuste ühekaupa lisamisega mudelisse. Seletavad tunnused on mudelisse lisatud kahanevas järjekorras, alustades suurima selgitusjõuga tunnustest, mis vähendasid jääkide varieeruvust rohkem. Mudeli tõlgendamiseks on tabelis esitatud ka kordajate väärtuste eksponendid.

Regressioonanalüüsi tulemused näitavad, et kõige rohkem mõjutab NEET-staatusetõenäosust välispäritolu. Esimese põlvkonna välispäritolu noorel oli 3,9 korda suurem tõenäosus NEET-staatusesse sattuda, võrreldes põlisrahvastiku hulka kuuluva noorega, kui muud taustatunnused olid samad. Töökogemuseeta noore NEET-staatusetõenäosus oli 3,5 korda suurem kui töökogemusega samade tunnustega eakaaslasel. Haridustee katkemine ja põhi- või madalam haridus tõstsid NEET-staatusetõenäosust vastavalt 1,7 ja 1,8 korda. Leibkonna tunnuste mõju NEET-staatusetõenäosusele oli väiksem.

Tabel 25. Logistilise regressiooni tulemused

Mudeli seletavad tunnused	Regressiooni-kordaja väärtus (<i>b</i>)	exp(<i>b</i>)	Mudeli jääkide varieeruvus
Vabaliige	-6,696		110 441
Põlisus			104 367
Esimese põlvkonna välispäritolu	1,365	3,9152	
Teise põlvkonna välispäritolu	0,474	1,6059	
Kolmanda põlvkonna välispäritolu	0,381	1,4643	
Põlisrahvastik	0,000		
Vanus aastates	0,181	1,1990	101 760
Puudub töökogemus	1,259	3,5212	99 169
Põhiharidus või madalam üle 19-aastasena	0,538	1,7134	97 381
Katkestanud üldhariduses või kutsehariduses	0,584	1,7935	96 922
Noorelt emaks saanud	0,620	1,8594	96 561
Leibkonna tüüp			96 270
Üksikvanema leibkond	0,330	1,3907	
Mittepereleibkond	0,344	1,4101	
Muud leibkonnatüübid	0,000		
Ema ega isa ei tööta	0,498	1,6455	96 132

Kokkuvõte

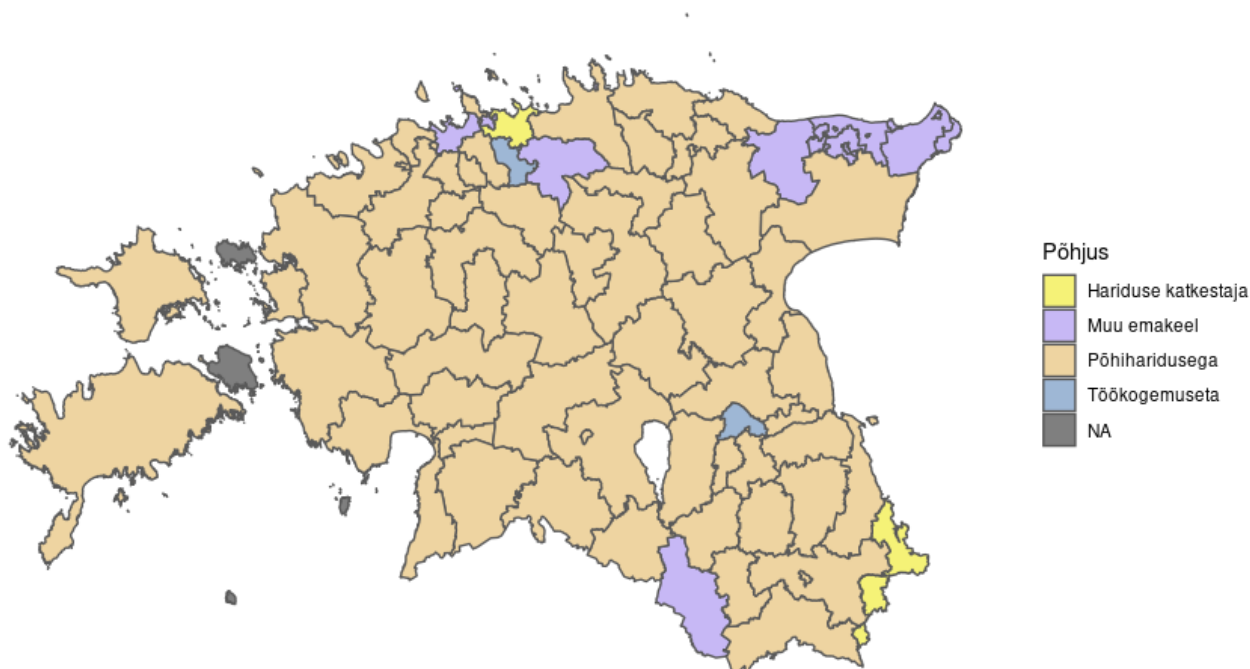
Käesoleva uuringu eesmärgiks oli analüüsida ja leida põhjuseid, miks satuvad noored NEET-staatusesse ehk mitteõppiva, mittetöötava ja koolitustel mitteosaleva noore olukorda. Selleks määratleti esmalt registripõhiselt NEET-staatuses noored ja võrreldi NEET-staatuses noori eakaaslastega demograafiliste andmete, perekondlike seoste, haridusliku tausta ja töökogemuse vaates. Kokkuvõttes selgus, et suurem risk NEET-staatusesse sattuda oli:

- välispäritolu noortel, eriti väljaspool Eestit sündinutel;
- varasema töökogemuseeta noortel;
- noortel, kelle haridustee oli piirdunud põhiharidusega;
- noortel, kes olid haridustee mõnel tasemel pooleli jätnud;
- noorelt emaks saanud naistel;
- noortel, kes olid kasvanud peres ilma oma vanemateta, näiteks vanavanema või muu sugulasega;
- noortel, kelle ema ega isa ei töötanud;
- noortel, kelle ema ja isa olid madalama haridustasemega..

Lisas 1 on kohalike omavalitsuste kaupa välja toodud olulisemad NEET-staatuse riskinäitajad.

Kaardil 1 on välja toodud iga kohaliku omavalitsuse kõige olulisem NEET-staatuse riskinäitaja. Enamikus omavalitsustest oli selleks põhiharidus või madalam haridustase. Harju maakonnas, Ida-Viru maakonnas ja Valga vallas oli olulisemaks NEET-staatusega seotud näitajaks muu emakeelega noorte suur osatähtsus. Väikevaldade kohta ei saa väikese noorte arvu tõttu andmeid avaldada (tähistatud kui NA).

Kaart 1. NEET-staatuses noorte kõige suurema osatähtsusega riskinäitaja.

Lisa 1. NEET-staatuse riski iseloomustavad näitajad kohalike omavalitsuste kaupa

Tabelis näitab punane värv, et riskinäitaja on KOV-is kõrgem võrreldes teiste KOV-idega.

Alla kolme NEET-staatuses noore korral on lahter jäetud tühjaks.

Maakond	Linn/vald	Noorte arv	NEET-staatuse noorte arv	NEET-staatuse noorte %	Osatähtsus NEET-staatuses noorte hulgas, %							
					Välis-päritolu l põlvkond	Muu emakeel	Muu rahvus	Noor ema	Põhihari-dusega	Vanemad põhihari-dusega	Hariduse katkes-taja	Töö-kogemu-seta
Harju	Anija vald	755	62	8,2	16,1	50,0	48,4	24,2	48,4	27,4	29,0	29,0
Harju	Harku vald	2067	153	7,4	7,8	24,8	20,9	6,5	30,1	2,6	20,3	26,1
Harju	Jõelähtme vald	775	55	7,1		25,5	18,2	12,7	34,5	10,9	34,5	14,5
Harju	Keila linn	1280	88	6,9	3,4	23,9	18,2	10,2	42,0	5,7	27,3	20,5
Harju	Kiili vald	835	61	7,3	8,2	19,7	16,4	9,8	36,1	19,7	23,0	26,2
Harju	Kose vald	869	70	8,1		7,1	7,1	22,9	40,0	18,6	24,3	22,9
Harju	Kuusalu vald	756	53	7,0				7,5	39,6	5,7	28,3	20,8
Harju	Loksa linn	277	33	11,9	9,1	72,7	66,7	12,1	51,5	18,2	36,4	24,2
Harju	Lääne-Harju vald	1484	148	10,0	5,4	47,3	43,9	14,2	54,1	13,5	35,8	20,3
Harju	Maardu linn	1726	231	13,4	10,8	84,4	71,0	14,7	40,3	8,2	29,0	15,6
Harju	Raasiku vald	651	48	7,4	8,3	14,6	16,7	12,5	43,8	18,8	22,9	43,8
Harju	Rae vald	2301	158	6,9	7,0	19,0	17,7	13,9	31,6	7,6	25,9	16,5
Harju	Saku vald	1398	105	7,5	3,8	12,4	12,4	7,6	34,3	8,6	21,0	24,8
Harju	Saue vald	2881	224	7,8	5,4	13,4	10,7	9,4	30,4	9,4	17,9	25,4
Harju	Tallinn	47964	7140	14,9	36,1	68,6	62,8	5,4	25,0	4,6	14,4	43,8
Harju	Viimsi vald	2776	255	9,2	8,2	27,8	23,9	5,1	32,2	4,3	16,9	30,6
Hiiu	Hiiumaa vald	1007	64	6,4				12,5	29,7	26,6	28,1	15,6
Ida-Viru	Alutaguse vald	521	45	8,6		17,8	15,6	13,3	37,8	20,0	26,7	31,1
Ida-Viru	Jõhvi vald	1236	121	9,8	8,3	60,3	48,8	13,2	32,2	7,4	19,8	32,2
Ida-Viru	Kohtla-Järve linn	3658	483	13,2	7,2	92,3	79,5	16,1	40,4	9,7	24,6	38,3
Ida-Viru	Lüganuse vald	899	125	13,9	7,2	56,8	50,4	16,0	56,8	18,4	38,4	30,4
Ida-Viru	Narva linn	6052	912	15,1	9,5	97,6	90,2	14,3	38,5	6,5	26,0	36,7
Ida-Viru	Narva-Jõesuu linn	454	84	18,5	10,7	96,4	89,3	13,1	45,2	10,7	22,6	40,5
Ida-Viru	Sillamäe linn	1283	162	12,6	9,3	98,8	92,6	14,8	35,2	3,1	26,5	40,1
Ida-Viru	Toila vald	561	41	7,3		48,8	46,3	9,8	39,0	17,1	29,3	26,8
Jõgeva	Jõgeva vald	1706	165	9,7	3,6	6,1	6,1	17,6	45,5	29,7	30,3	23,6
Jõgeva	Mustvee vald	543	55	10,1		34,5	34,5	9,1	45,5	21,8	29,1	20,0
Jõgeva	Põltsamaa vald	1181	127	10,8	3,9	4,7	3,9	23,6	47,2	20,5	39,4	18,9
Järva	Järva vald	1120	111	9,9	3,6	5,4	6,3	27,9	53,2	28,8	40,5	14,4
Järva	Paide linn	1248	116	9,3	3,4	5,2	3,4	20,7	47,4	22,4	41,4	18,1
Järva	Türi vald	1237	120	9,7	2,5	4,2	4,2	19,2	41,7	20,8	39,2	22,5
Lääne	Haapsalu linn	1561	141	9,0	7,8	18,4	17,7	9,9	39,7	12,1	27,7	17,7
Lääne	Lääne-Nigula vald	724	79	10,9			3,8	26,6	62,0	27,8	36,7	20,3
Lääne	Vormsi vald	23	5	21,7								
Lääne-Viru	Haljala vald	451	40	8,9		10,0	7,5	15,0	45,0	27,5	30,0	17,5
Lääne-Viru	Kadrina vald	634	55	8,7			9,1	23,6	45,5	29,1	36,4	16,4
Lääne-Viru	Rakvere vald	745	60	8,1	5,0	15,0	11,7	25,0	48,3	28,3	38,3	25,0
Lääne-Viru	Rakvere linn	1857	151	8,1	4,6	17,2	11,3	15,2	29,1	12,6	21,9	20,5
Lääne-Viru	Tapa vald	1459	174	11,9	2,9	23,0	21,3	15,5	56,3	24,7	35,1	25,3
Lääne-Viru	Vinni vald	791	86	10,9	5,8	9,3	8,1	11,6	57,0	37,2	26,7	27,9
Lääne-Viru	Viru-Nigula vald	690	70	10,1	8,6	42,9	37,1	5,7	62,9	28,6	44,3	35,7
Lääne-Viru	Väike-Maarja vald	695	74	10,6		5,4	4,1	27,0	63,5	41,9	44,6	16,2
Põlva	Kanepi vald	514	35	6,8				20,0	48,6	28,6	40,0	8,6
Põlva	Põlva vald	1658	176	10,6	5,7	6,3	6,3	14,2	41,5	21,0	28,4	21,0
Põlva	Räpina vald	691	77	11,1	7,8	19,5	16,9	19,5	46,8	24,7	24,7	24,7
Pärnu	Häädemeeste vald	600	67	11,2				6,0	31,3	17,9	23,9	20,9
Pärnu	Kihnu vald	62	6	9,7								
Pärnu	Lääneranna vald	641	76	11,9	11,8	13,2	13,2	17,1	39,5	28,9	31,6	27,6
Pärnu	Pärnu linn	5971	618	10,4	8,1	17,3	15,0	13,4	41,3	14,7	31,1	21,2
Pärnu	Põhja-Pärnumaa vald	899	96	10,7	8,3	11,5	9,4	18,8	46,9	19,8	31,3	14,6

Maakond	Linn/vald	Noorte arv	NEET-staatus noorte arv	NEET-staatus noorte %	Osatähtsus NEET-staatuses noorte hulgas, %							
					Välis-päritolu I põlvkond	Muu emakeel	Muu rahvus	Noor ema	Põhiharidusega	Vanemad põhiharidusega	Hariduse katkestaja	Töökogemuseta
Pärnu	Saarde vald	520	61	11,7				14,8	52,5	32,8	50,8	18,0
Pärnu	Tori vald	1509	139	9,2	3,6	10,8	9,4	18,7	52,5	23,7	33,1	12,2
Rapla	Kehtna vald	664	57	8,6				15,8	42,1	31,6	40,4	15,8
Rapla	Kohila vald	939	77	8,2	20,8	29,9	29,9	6,5	37,7	10,4	31,2	36,4
Rapla	Märjamaa vald	916	98	10,7	4,1	5,1	5,1	15,3	35,7	22,4	28,6	25,5
Rapla	Rapla vald	1595	147	9,2	6,1	10,2	8,8	14,3	49,0	22,4	31,3	29,9
Saare	Muhu vald	158	23	14,6	52,2	52,2	52,2		13,0		13,0	
Saare	Ruhnu vald	15	3	20,0								
Saare	Saaremaa vald	3400	283	8,3	2,8	3,2	3,5	11,7	37,8	18,4	30,0	15,5
Tartu	Elva vald	1819	208	11,4	3,4	4,8	5,3	16,8	54,8	22,1	36,1	18,8
Tartu	Kambja vald	1554	104	6,7	6,7	7,7	7,7	11,5	34,6	15,4	25,0	23,1
Tartu	Kastre vald	624	53	8,5		7,5	7,5		43,4	22,6	22,6	37,7
Tartu	Luunja vald	718	40	5,6	7,5	17,5	12,5	10,0	45,0		22,5	32,5
Tartu	Nõo vald	564	35	6,2		8,6			45,7	22,9	37,1	34,3
Tartu	Peipsiääre vald	655	81	12,4	3,7	39,5	32,1	12,3	53,1	25,9	35,8	23,5
Tartu	Tartu linn	12764	1484	11,6	43,9	54,2	51,8	5,0	24,1	7,4	15,3	55,5
Tartu	Tartu vald	1441	117	8,1		9,4	9,4	14,5	44,4	18,8	29,9	27,4
Valga	Otepää vald	783	89	11,4	3,4	4,5	4,5	4,5	39,3	24,7	24,7	29,2
Valga	Tõrva vald	717	76	10,6	5,3	6,6	6,6	22,4	48,7	25,0	35,5	23,7
Valga	Valga vald	2010	298	14,8	26,2	57,0	51,3	12,8	49,7	17,1	24,5	40,9
Viljandi	Mulgi vald	834	102	12,2			2,9	17,6	48,0	33,3	33,3	24,5
Viljandi	Põhja-Sakala vald	942	91	9,7	3,3	4,4	3,3	17,6	35,2	24,2	27,5	23,1
Viljandi	Viljandi linn	2068	196	9,5	8,7	10,2	10,7	11,2	33,7	14,3	27,6	28,6
Viljandi	Viljandi vald	1704	170	10,0		2,4	1,8	17,1	42,9	24,7	32,4	24,7
Võru	Antsla vald	547	57	10,4				10,5	29,8	17,5	17,5	22,8
Võru	Rõuge vald	596	75	12,6	8,0	9,3	8,0	16,0	37,3	16,0	22,7	26,7
Võru	Setomaa vald	315	39	12,4	10,3	17,9	15,4		23,1	20,5	28,2	15,4
Võru	Võru vald	1355	113	8,3	3,5	5,3	3,5	11,5	38,1	23,0	29,2	27,4
Võru	Võru linn	1393	127	9,1	3,9	7,1	7,1	16,5	36,2	17,3	33,9	25,2